

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräistä ohjelma-
moperusteisista viljelijäkorvauksista sekä maatalouden
tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta ja
maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun
lain 1 §:n muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eräistä ohjelma-
moperusteisista viljelijäkorvauksista. Ehdotetussa laissa säädettäisiin tiettyjen Manner-Suomen maaseudun kehittämisselmaan 2014—2020 sisältyvien korvausten täytäntöönpanosta. Näitä olisivat ympäristökorvaus, luonnonhaittakorvaus, luonnonmukaisen tuotannon korvaus, eläinten hyvinvointikorvaus, ei-tuotannollisten investointien korvaus ja korvaus maatalon neuvontaan. Kyseisistä korvauksista säädetään joulukuussa 2013 annetussa Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tukea maaseudun kehittämiseen koskevassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa.

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympä-

ristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annettu laki, jossa säädetään edellisen maaseudun kehittämisselmaan 2007—2013 tiettyjen tukien täytäntöönpanosta.

Maatalouden tukien toimeenpanosta annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi edellä mainittujen korvausten osalta tarpeelliset muutokset viranomaisten toimivaltaa koskeviin säännöksiin. Lisäksi maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi tarpeelliset muutokset.

Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
1.1 Yleistä.....	3
1.2 Euroopan unionin yhteinen maatalouspolitiikka ja sen uudistus 2014—2020.....	3
2 NYKYTILA.....	4
2.1 Kansallinen lainsäädäntö.....	4
Laki luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista.....	4
Laki maatalouden tukien toimeenpanosta.....	5
2.2 Euroopan unionin lainsäädäntö.....	5
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	6
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	7
4.1 Taloudelliset vaikutukset.....	7
4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	7
4.3 Vaikutukset tuensaajien asemaan.....	9
4.4 Ympäristövaikutukset.....	9
4.5 Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	10
5 ASIAN VALMISTELU.....	10
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	11
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	12
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	12
1.1 Laki eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista.....	12
1.2 Laki maatalouden tukien toimeenpanosta.....	20
1.3 Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista.....	21
2 VOIMAANTULO.....	21
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	21
LAKIEHDOTUS.....	23
1. Laki eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista.....	23
2. Laki maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta.....	31
3. Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain 1 §:n muuttamisesta.....	33
LIITE.....	34
RINNAKKAISTEKSTIT.....	34
2. Laki maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta.....	34
3. Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain 1 §:n muuttamisesta.....	37

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto**1.1 Yleistä**

Maatalouden toimintaedellytysten ja tuotannon kannattavuuden turvaamiseksi sekä viljelijäväestön kohtuullisen tulotason varmistamiseksi maataloutta tuetaan Euroopan unionin ja kansallisin varoin. Erimuotoisten tukien merkitys maatalouden toimintaedellytysten turvaamisessa on keskeinen. MTT taloustutkimuksen maa- ja puutarhatalouden ennakkollisen kokonaislaskelman mukaan tukien osuus maa- ja puutarhatalouden kokonaistuotannosta vuonna 2013 arvioidaan olevan noin 35 prosenttia.

Euroopan unionissa maatalouden tukipolitiikka kuuluu Euroopan unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Käytännössä tämä tarkoittaa unionin lainsäädännön ensisijaisuutta ja sitä, että kansallista maatalouspolitiikkaa voidaan harjoittaa vain sellaisella tavalla, minkä Euroopan unionin lainsäädäntö ja komission päätökset mahdollistavat. Maatalouden viljelijätukijärjestelmän perusta muodostuu Suomessa Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan tukimuodoista, joita ovat Euroopan unionin kokonaan rahoittamat suorat tuet ja osarahoitetut maaseudun kehittämishohjelmaan sisältyvät tuet, kuten luonnonhaittakorvaus ja maatalouden ympäristötuki, jäljempänä *ympäristökorvaus*. Näitä tukimuotoja täydennetään kansallisilla tuilla (valtiontuot).

1.2 Euroopan unionin yhteinen maatalouspolitiikka ja sen uudistus 2014—2020

Euroopan unionin yhteinen maatalouspolitiikka rakennettiin toisen maailmansodan jälkeisenä aikana eli kyse on jo yli 50 vuotta vanhasta, määräajoin uudistettavasta järjestelmästä. Yhteisen maatalouspolitiikan alkuperäisiä tavoitteita olivat maatalouden tuottavuuden parantaminen, maatalousyrittäjien kohtuullisen elintason varmistaminen, elintarvikemarkkinoiden tasapainottaminen, ruoan saatavuuden turvaaminen ja kohtuullisten kuluttajahintojen varmistaminen. Näitä ta-

voitteita on myöhemmin täydennetty uusilla tavoitteilla, jotka liittyvät erityisesti ympäristöön.

Euroopan unionin yhteistä maatalouspolitiikkaa on sen olemassaolon ajan uudistettu säännöllisesti kulloistakin rahoituskautta varten. Viimeisin yhteisen maatalouspolitiikan uudistaminen saatiin päätökseen vuonna 2013, joskin yksityiskohtien osalta työ jatkuu vielä vuonna 2014. Yhteisen maatalouspolitiikan uudistaminen perustuu ensinnäkin komission 18 päivänä marraskuuta 2010 antamaan tiedonantoon (KOM(2010) 627 lopullinen) yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuudesta. Tiedonannossa yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteiksi määriteltiin elinvoimaisen elintarviketuotannon ylläpitäminen, luonnonvarojen kestävä käyttö ja tasapainoinen alueellinen kehitys. Komissio antoi lisäksi toisen, 29 päivänä kesäkuuta 2011 julkaistun tiedonannon (KOM(2011) 500 lopullinen), joka pohjautui komission huhtikuussa 2010 käynnistämään julkiseen keskusteluun yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuudesta. Tiedonantojen pohjalta komissio antoi ehdotuksensa yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista koskeviksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi 12 päivänä lokakuuta 2011. Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista koskevaan lainsäädäntökokonaisuuteen kuuluu kaikkiaan seitsemän Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta yhteisen maatalouspolitiikan eri osaluilta eli suorista tuista, yhteisistä markkinajärjestelyistä, maaseudun kehittämisestä, horisontaalisista asioista, maatalouden yhteiseen markkinajärjestelyyn liittyvien tiettyjen tukien ja vientitukien vahvistamista koskevien toimenpiteiden määrittämisestä, suorien tukien vuoden 2014 siirtymätoimenpiteistä sekä yhteisiä markkinajärjestelyjä koskevan asetuksen muuttamisesta tilatukijärjestelmää ja tukea viininviljelijöille koskevilta osin. Mainitut asetukset ovat tulleet voimaan 20 päivänä joulukuuta 2013, mutta osaa näistä asetuksista tai osaa niiden artikloista sovelletaan vasta vuoden 2015 alusta lukien. Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen viivästyttyä alkuperäisestä tavoitteesta eli toimeenpanosta vuodesta 2014 al-

kaen on vielä annettu asetus vuoden 2014 siirtymäjärjestelyistä eli eräistä maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) myönnettävää tukea koskevista siirtymäsäännöksistä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013 muuttamisesta varojen ja niiden jaon osalta vuonna 2014 sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1307/2013, (EU) N:o 1306/2013 ja (EU) N:o 1308/2013 muuttamisesta niiden soveltamisen osalta vuonna 2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1310/2013.

Maaseudun kehittämissä politiikka on osa Euroopan unionin yhteistä maatalouspolitiikkaa. Sillä on tärkeä rooli ohjelmakaudella 2014—2020 Euroopan unionin tärkeimpien tavoitteiden toteuttamisessa. Maaseudun kehittämissä politiikan haasteena on vastata Lissabonissa ja Göteborgissa asetettuihin ja myöhemmin tarkennettuihin Euroopan unionin tavoitteisiin kasvun, työllisyyden ja kestävä kehityksen tukemiseksi yhteisön maaseutualueilla.

Maaseudun kehittämisenä pidetään erityisesti toimintaa, jonka tavoitteena on maaseudun elinkeinotoiminnan kehittäminen, maatilatalouden kilpailukykyyn parantaminen, uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käytön edistäminen sekä maaseudun asuin ympäristön parantaminen. Suomen Euroopan unionin jäsenyyden aikana maaseudun kehittämistä on tuettu monimuotoisesti Euroopan unionin rakennerahastojen ja Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan rahoitusvälineiden varoista sekä kokonaan kansallista varoista.

Ohjelmakaudella 2014—2020 Euroopan unionin maaseudun kehittämistoimenpiteet perustuvat Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (Maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 1305/2013, jäljempänä *maaseutuasetus*.

Kaudella 2014—2020 jokainen Euroopan unionin jäsenvaltio laatii kumppanuussopimuksen, jossa säädetään Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri-

ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 II osaston II luvussa.

Valtioneuvosto hyväksyi 24 päivänä huhtikuuta 2014 Suomen esityksen Manner-Suomen maaseudun kehittämissä ohjelmaksi 2014—2020 ja ohjelma on toimitettu Euroopan komission hyväksyttäväksi. Ahvenanmaan maakunta valmistele oman, maakuntaa koskevan maaseudun kehittämissä ohjelman. Maaseudun kehittämissä ohjelmassa kuvataan muun muassa ne maaseutuasetuksen mahdollistamat toimenpiteet ja tukijärjestelmät, jotka otetaan Manner-Suomessa käyttöön, sekä näiden tavoitteet, vaikutukset sekä tuen tyyppi, tukikelpoiset kustannukset ja tuensaajat. Maaseudun kehittämissä ohjelman mukaisten tukijärjestelmien käyttöönotto edellyttää komission hyväksyntää. Ohjelman mukaisia viljelijätukia myönnetään tukivuodesta 2015 lukien.

2 Nykytila

2.1 Kansallinen lainsäädäntö

Laki luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista

Luonnonhaittakorvauksesta, ympäristötuesta, eläinten hyvinvoinnin tuesta ja ei-tuotannollisten investointien tuesta säädetään nykyisin luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetussa laissa (1440/2006, jäljempänä *toimintalinjan 2 -laki*). Laissa säädetään tukien myöntämisen ja maksamisen yleisistä edellytyksistä sekä muun muassa tuen alentamisesta tietyissä tilanteissa. Lakiin sisältyy varsin laajat asetuksenantovaltuudet, joiden nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin muun muassa eri tukien yksityiskohtaisista ehdoista

ja tukien määristä. Valtioneuvoston asetustaso on pidetty tarpeellisenä tukiehtojen yksityiskohtaisuuden ja lainsäädännön joustavuuden kannalta.

Toimintalinjan 2 -lakia muutettiin maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013), jäljempänä *toimeenpanolaki* sääntämisen yhteydessä siten, että tuen myöntämismenettelystä, maksamisesta ja takaisinperinnästä säädetään nykyisin toimeenpanolaisissa ja toimintalinjan 2 -lakiin jätettiin näiltä osin vain välttämättömät täydentävät säännökset.

Laki maatalouden tukien toimeenpanosta

Toimeenpanolaki tuli voimaan 19 päivänä maaliskuuta 2013. Toimeenpanolakia sovelletaan suorien tukien lain, maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001), jäljempänä *kansallisten tukien laki*, ja toimintalinjan 2 -lain nojalla myönnettävien tukien toimeenpanoon. Toimeenpanolaisissa säädetään keskitetysti eri viranomaisten tehtävistä ja toimivallasta, tuen hakumenettelystä, tukihakemuksen käsittelystä viranomaisessa ja päätöksenteosta, valvonnasta sekä tuen palauttamisesta ja takaisinperinnästä. Toimeenpanolaki sisältää myös säännökset tilatukijärjestelmän tukioikeusrekisteristä sekä tilaneuvontajärjestelmän toimeenpanosta. Toimeenpanolaisissa säädetään myös päätöksen maksullisuudesta, viranomaisen oikeudesta tietojensaantiin sekä muutoksenhausta. Toimeenpanolain sääntämisen yhteydessä kumottiin aiemmin voimassa olleet maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoitettaessa noudatettavasta menettelystä annettu laki (1336/1992) sekä Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annettu laki (1100/1994). Kumottujen lakien nojalla annetut asetukset jätettiin kuitenkin siirtymäsäännöksellä voimaan.

Toimeenpanolakia on muutettu 1 päivänä heinäkuuta 2014 voimaan tulleella lailla 501/2014. Kyseiseen lakiin sisältyy joitain Euroopan unionin lainsäädännön muutoksista johtuvia, lähinnä viittauksia koskevia säännöksiä sekä säännös kunnan tekemän päätöksen tiedoksi antamisesta tavallisena tiedoksiantona. Lakiin sisältyy myös lain tilaneuvontajärjestelmää koskevan luvun muutos-

säännöksiä, jotka tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015. Nämä muutokset johtuvat siitä, että vuodesta 2015 lukien korvaus maatilojen neuvontaan myönnetään ja maksetaan Euroopan unionin osarahoitteisena tukena ja mainittu korvaus sisältyy Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaan 2014–2020. Jotta uusi maatilojen neuvontajärjestelmä ja korvaus maatilojen neuvontaan voidaan ottaa käyttöön jo vuoden 2015 alusta lukien, maatilojen neuvontajärjestelmää koskevat säännökset haluttiin saada hyväksytyiksi ja vahvistetuiksi hyvissä ajoin vuonna 2014 niin, että Maaseutuvirasto voisi ryhtyä neuvonantajien valintaa koskeviin toimiin jo vuonna 2014.

2.2 Euroopan unionin lainsäädäntö

Euroopan unionin ohjelmakautta 2014–2020 koskevista asetuksista tämän esityksen kannalta keskeisiä ovat maaseutuasetus ja yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1306/2013, jäljempänä *horisontaaliasetus*.

Maaseutuasetuksessa säädetään maaseuturahaston tukea koskevista yleisistä säännöksistä, maaseudun kehittämissuunnitelman strategista ja sisällöstä sekä komission ja jäsenvaltioiden väliseen työnjakoon perustuvista tehtävistä ohjelmatyön, verkostoitumisen, hallinnoinnin, seurannan ja arvioinnin suhteen, samoin kuin maaseuturahaston koordinaatiosta muiden Euroopan unionin rahoitusvälineiden kanssa.

Maaseutuasetus sisältää viljelijätukien osalta säännökset muun muassa luonnonhaittakorvauksesta, ympäristökorvauksesta, eläinten hyvinvointikorvauksesta, korvauksesta luonnonmukaiselle tuotannolle, ei-tuotannollisten investointien korvauksesta, sekä korvauksesta maatilojen neuvontaan.

Horisontaaliasetus sisältää ensinnäkin maatalousrahastoja — Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto) — koskevat yleiset sään-

nökset, kuten säännökset rahastojen menoista, maksajavirastoista ja todentamisviranomaisista. Horisontaalasetukseen sisältyy lisäksi säännökset rahastojen varainhoidosta, jotka koskevat muun muassa rahastojen menojen rahoitusta, budjettikuria, suoritettavia maksuja, tilien tarkastamista ja hyväksymistä sekä sääntöjenvastaisuuksia. Horisontaalasetukseen sisältyy myös säännökset valvontajärjestelmistä ja seuraamuksista, jotka koskevat muun muassa tarkastusten yleisiä periaatteita, hallinnollisia seuraamuksia, yhdenntettyä hallinto- ja valvontajärjestelmää, jäsenvaltioiden suorittamia tarkastuksia sekä komission tiedonsaantioikeutta ja komission suorittamia tarkastuksia. Horisontaalasetukseen on myös sisällytetty maatilojen neuvontajärjestelmää ja täydentäviä ehtoja koskevia säännöksiä.

Horisontaaliasetus tuli voimaan 20 päivänä joulukuuta 2013, mutta sen säännöksiä sovelletaan 121 artiklan 1 kohdan nojalla pääosin 1 päivästä tammikuuta 2014. Mainitun artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 3 kohdan a alakohdan mukaan joitain asetuksen säännöksistä — kuten säännökset maksajavirastosta, todentamisviranomaisesta, budjettikurista, tulojen sitomisesta ja tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä — sovelletaan 16 päivästä lokakuuta 2013. Lisäksi maatilojen neuvontajärjestelmää, yhdenntettyä hallinto- ja valvontajärjestelmää sekä täydentäviä ehtoja koskevia säännöksiä sovelletaan 121 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla 1 päivästä tammikuuta 2015. Artiklan 121 voimassa olevat 2 ja 3 kohdan säännökset sisältyvät 20 päivänä joulukuuta 2013 voimaan tulleeseen horisontaalasetuksen muutokseen, jossa säädetään eräistä maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) myönnettävää tukea koskevista siirtymäsäännöksistä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013 muuttamisesta varojen ja niiden jaon osalta vuonna 2014 sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1307/2013, (EU) N:o 1306/2013 ja (EU) N:o 1308/2013 muuttamisesta niiden soveltamisen osalta vuonna 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) No 1310/2013 8 artiklassa.

Horisontaalasetukseen sisältyy lukuisia valtuussäännöksiä komission oikeudesta antaa horisontaalisetusta tarkempia säännöksiä joko komission delegoidulla asetuksella tai komission täytäntöönpanoasetuksella.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista ja toimintalinjan 2 -laki kumottavaksi. Voimassa olevaa toimintalinjan 2 -lakia muutettiin merkittävästi maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain säätämisen yhteydessä vuonna 2013 siten, että siitä kumottiin yhdeksän viranomaisten toimivaltaa ja päätöksentekomenettelyä koskevaa pykälää. Ohjelmakaudelle 2014—2020 suunnitellut maaseutuohjelman korvausjärjestelmät edellyttäisivät lisäksi voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain säännösten muuttamista kauttaaltaan, joten uuden lain säätäminen katsottiin tarkoituksenmukaisemmaksi.

Ehdotetulla eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annettavalla lailla on tarkoitus säätää Euroopan unionin maaseutuasetuksen mukaisista, Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan 2014—2020 sisältyvistä viljelijäkorvauksista, ei-tuotannollisten investointien korvauksesta sekä maatilojen neuvonnan korvauksesta. Laissa säädetäisiin luonnonhaittakorvauksesta, ympäristökorvauksesta, luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta, eläinten hyvinvointikorvauksesta, ei-tuotannollisten investointien korvauksesta, sekä korvauksesta maatilojen neuvontaan sekä näiden korvausten keskeisistä ehdoista. Korvausten yksityiskohdista, kuten korvaukseen oikeuttavien toimenpiteiden sisällöstä ja muista korvausten tarkemmista ehdoista sekä korvausten määrästä, säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Ehdotus vastaa voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain säännöksiä, jossa on vastaavalla tavalla säädetty suhteellisen laajoista asetuksenantovaltuuksista koskien lain kattamien tukien yksityiskohtia. Korvauksista ja niiden ehdoista säädetään hyvin pitkälti Euroopan unionin lainsäädännössä ja erityisesti maaseutuasetuksessa, jota lainsäädäntöä täydennetään kansallisella lainsäädännöllä. Kansallisella

tasolla korvausten ehdot määritellään tarkemmin Euroopan komission hyväksyttävänä olevassa Manner-Suomen maaseutuohjelmassa 2014—2020, jonka mukaiset korvaukset pantaisiin täytäntöön ehdotetun eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annettavan lain nojalla sekä mainitun lain nojalla annettavilla valtioneuvoston asetuksilla.

Toimeenpanolakiin ehdotetaan tehtävän tarpeelliset viranomaisten toimivaltaa koskevat muutokset. Lisäksi kansallisten tukien lain soveltamisalaa koskevaan säännökseen tehtäisiin säädösviittausta koskeva muutos.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Esityksen taloudelliset vaikutukset aiheutuvat Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan sisältyvien luonnonhaittakorvauksen, ympäristökorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen, eläinten hyvinvointikorvauksen, ei-tuotannollisten investointien korvauksen ja maatilojen neuvonnan korvauksen toimeenpanosta. Korvausten kokonaisrahoitus koostuu Euroopan unionin maaseuturahaston rahoitusosuudesta ja kansallisesta rahoitusosuudesta sekä kokonaan kansallisesta lisärahoituksesta. Maaseutuohjelman rahoitus vahvistetaan osana ohjelman hyväksymistä. Varat budjetoidaan valtion vuosittaisissa talousarvioissa ohjelman rahoituksen mukaisesti.

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014—2020 kokonaisrahoitus on 8 265 miljoonaa euroa. Tästä Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) rahoitusosuus on 2 360 miljoonaa euroa. Suomi saa yhteensä maaseuturahaston rahoitusosuutta 2 380 miljoonaa euroa, josta Ahvenanmaan osuus on enintään 0,87 prosenttia. Kokonaan kansallinen lisärahoitus on 2 647 miljoonaa euroa. Lisäksi ohjelma sisältää yksityistä rahoitusta 2 015 miljoonaa euroa.

Ympäristökorvaukseen, luonnonmukaisen tuotannon korvaukseen, maatilojen neuvonnan korvaukseen ja ei-tuotannollisten investointien korvaukseen käytettävissä oleva rahamäärä olisi ohjelmakaudella yhteensä 1 952 miljoonaa euroa, josta valtion osuus

olisi 1 132 miljoonaa euroa. Varat budjetoidaan talousarvion momentille 30.20.43. Vuonna 2015 määrärahaa arvioidaan tarvittavan edellä mainittujen korvausten maksuun yhteensä 338 miljoonaa euroa. Vuosina 2016—2020 määrärahatarve on vuosittain keskimäärin 271 miljoonaa euroa.

Eläinten hyvinvointikorvaukseen käytettävissä oleva rahamäärä olisi yhteensä 458 miljoonaa euroa, josta valtion osuus olisi 266 miljoonaa euroa. Varat on budjetoitu vuoden 2014 osalta valtion talousarvion momentille 30.20.43. Vuodesta 2015 lähtien varat budjetoidaan omalle momentilleen 30.10.43. Vuosina 2015—2020 määrärahatarve on vuosittain keskimäärin 65 miljoonaa euroa.

Luonnonhaittakorvaukseen käytettävissä oleva rahamäärä olisi ohjelmakaudella yhteensä 3 734 miljoonaa euroa, josta osarahoitteinen osuus olisi 1 810 miljoonaa euroa ja valtion osuus 1 050 miljoonaa euroa. Lisäksi 1 924 miljoonaa euroa olisi kokonaan kansallista lisärahoitusta. Varat budjetoidaan talousarvion momentille 30.20.44. Vuosina 2015—2020 määrärahatarve on vuosittain keskimäärin 552 miljoonaa euroa.

Kustannukset katetaan valtiontalouden kehyspäästösten, valtion talousarvioiden mukaisten määrärahojen ja henkilötyövuosimäärien puitteissa.

4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Esityksessä ehdotetaan tehtävän tukijärjestelmien muutoksia, joilla on vaikutuksia järjestelmien toimeenpanoon. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi tiettyjä muutoksia toimivaltaisista viranomaisista koskeviin toimeenpanolain säännöksiin.

Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen valmistelu on eri vaiheissaan edellyttänyt useiden vuosien ajan mittavaa työpanosta erityisesti maa- ja metsätalousministeriössä, mutta myös Maaseutuvirastossa. Tukijärjestelmän suunnittelusta ja toimeenpanosta syntyy luonnollisesti kustannuksia, mutta hallinnon kustannusten syntyminen on otettu yhtenä tekijänä huomioon Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen valmistelussa. Tehdyillä kansallisilla ratkaisulla tukijärjestelmä on

pyritty Euroopan unionin lainsäädännön asettamissa rajoissa pitämään mahdollisimman yksinkertaisena.

Euroopan unionin säännöksistä, jotka ovat suoraan jäsenvaltioissa sovellettavaa oikeutta, aiheutuvia lisäresurssitarpeita on kuvattu aiemmin esimerkiksi eduskunnalle toimitetussa valtioneuvoston kirjelmässä E41/2014 vp (Valtioneuvoston selvitys yhteisen maatalouspolitiikan uudistaminen: perusasetuksia täydentävät komission täytäntöönpanosäännökset).

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus käsittelee ehdotuksen mukaan maatilojen neuvonnan korvauksen maksuhakemukset ja tekisi päätöksen korvauksen maksamisesta. Tehtävä on uusi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille. Uuden tehtävän aiheuttama henkilöstötarvetta on vaikea arvioida, koska tässä vaiheessa ei ole tiedossa, kuinka paljon uuden maatilojen neuvontajärjestelmän mukaisia korvauksia tullaan vuosittain hakemaan ja kuinka paljon neuvontatapahutimia vuosittain on. Lisäksi tehtävät jakautuvat 15 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Tehtävän ei kuitenkaan arvioida lisäävän henkilöstöresurssitarvetta, vaan tehtävä voidaan hoitaa nykyisillä henkilöstöresursseilla. Maksupäätöksen tekemiseen on valmisteltu myös sähköisiä asiointimenettelyjä, jotka nopeuttavat ja helpottavat asian käsittelyä. Tällä hetkellä päätöksen tilaneuvonnan tuen myöntämisestä tekee kunta, joten kuntien tehtävät vähenisivät tältä osin muutoksen tultua voimaan. Neuvojen valintamenettelystä säädetään toimeenpanolaissa, johon tehtiin neuvojen valintamenettelyä koskevat muutokset lailla 501/2014.

Esityksessä ei ehdoteta merkittäviä uusia tehtäviä Maaseutuvirastolle tai Elintarviketurvallisuusvirastolle. Maaseutuvirastolle aiheutuu kuitenkin huomattavasti lisätyötä uusien tukijärjestelmien käyttöönotosta johtuen erityisesti yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen toimeenpanon alkuvaiheessa. Koko yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen ja uuden ohjelmakauden valmistelun ja toimeenpanon, mikä sisältää useita muitakin tuki- ja korvauskokonaisuuksia kuin tämän esityksen kattamat korvaukset, on arvioitu aiheuttavan Maaseutuvirastolle hieman yli kymmenen henkilötyövuoden lisäresurssitarpeen

vuosille 2014 ja 2015. Maaseutuviraston ulkopuolisiin tietojärjestelmä uudistuksiin arvioidaan tarvittavan yhteensä noin 3,6 miljoonaa euroa vuosina 2014 ja 2015. Nämä kustannukset katetaan valtiontalouden kehyspäätösten ja valtion talousarvion puitteissa.

Ympäristökorvausjärjestelmä yksinkertaistuisi rakenteellisesti. Tämä vähentäisi jossain määrin järjestelmän täytäntöönpanon vaatimaa työmäärää erityisesti elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa. Voimassa olevan lain mukaisten ympäristötuen erityistukisopimusten kattamien toimenpiteiden sisällyttäminen sopimusten sijaan ehdotettuun ympäristösitoumukseen vähentäisi sopimukseen nykyisin liittyvää hallinnollista taakkaa. Myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten käsiteltäväksi jäävien sopimusten hallinnointi helpottuu, kun siirrytään kiinteisiin korvaustasoihin ja vähennetään sopimustyyppien määrää. Sitoumukseen perustuvien korvausten osalta ei esimerkiksi tarvitsisi tehdä vuosittaisia pinta-alaa koskevia muutospäätöksiä. Sitoumuksen lohkokohtaiset toimenpiteet ovat ehdoiltaan määrämuotoisia, jolloin korvauksensaajan laatiman suunnitelman hallinnollinen hyväksymisprosessi jää pois.

Luonnonhaittakorvauksen muuttaminen monivuotisesta sitoumuksesta yksivuotiseksi vähentää korvauksen hallinnoinnista kunnille aiheutuvaa työtä. Samoin ikärajan poistuminen korvauksen saamisen ehdoista vähentää hallinnollista tarkastustarvetta.

Ympäristösitoumuksen lohkokohtaiset toimenpiteet tulevat olemaan osa kunnan hallinnoimaa ympäristösitoumusta. Vaikka osa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten aiemmin hallinnoimista sopimuksista siirtyisi lohkokohtaisiksi toimenpiteiksi kunnille, esitys ei kokonaisuutena lisäisi kuntien työmäärää, koska aiemmin kuntien hallinnoimista ympäristötuen lisätoimenpiteistä luovutaan kokonaan, aiemmin sopimuksina olleet harkinnanvaraiset toimenpiteet ehdotetaan muutettavaksi ehdoiltaan määrämuotoisiksi ja hallinnoitavaksi yhtenäishakemuksen lomakkeilla kiinteästi sitoumuksen yhteydessä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus käsittelee ei-tuotannollisten investointien tuki- ja maksuhakemukset ja tekisi päätöksen korvauksen maksamisesta. Tehtävät jakaan-

tuvat 15 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Tehtävän ei kuitenkaan oleteta lisäävän henkilöstöresurssitarvetta, vaan tehtävä voidaan hoitaa nykyisillä henkilöstöresursseilla.

Kuntien hallinnollista taakkaa vähentää luonnonhaittakorvauksen ja eläinten hyvinvointikorvauksen muuttuminen viisivuotisia sitoumuksista yksivuotisiksi. Tällöin sitoumuksen vuosittaiseen seurantaan ja tarvittaviin muutoksiin liittyvät päätökset jäävät pois. Lisäksi kuntien hallinnollista taakkaa vähentää maatalojen neuvontaa koskevien päätösten siirtäminen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtäväksi.

Hallinnollista taakkaa pyritään vähentämään myös lisäämällä sähköisen tukihaun käyttöä. Luomalla sähköiseen hakuun tarkisteita voidaan vähentää korvauksen hakijan tekemiä tahattomia virheitä ja niistä aiheutuva hallinnollista työtä.

4.3 Vaikutukset tuensaajien asemaan

Esitykseen sisältyvät korvaukset ovat hyvin merkittäviä viljelijöiden tulonmuodostuksessa. Luonnonhaittakorvauksella on suuri merkitys suomalaisessa maataloudessa, koska sen tarkoituksena on vähentää luonnonoloista syntyvää haittaa maataloustuotannolle ja sen kilpailukyvyille. Suomen lyhyt kasvukausi ja pienempi lämpösäde tarkoittavat pienempiä satoja viljelykasveille ja lisäkustannuksia kotieläintaloudelle. Vuosina 2007—2011 luonnonhaittakorvauksen osuus oli keskimäärin 62 prosenttia maataloustulosta. Kyseessä on siis Suomen maatalouden jatkuvuuden kannalta erittäin merkittävästä korvauksesta. Manner-Suomen alueella luonnonhaittakorvauksen avulla mahdollistetaan viljelyedellytyksiä ja siten turvataan maaseutumaisen ylläpitoa myös muilla kuin ainoastaan kaikkein edullisimmilla viljelyalueilla.

Siirtyminen ympäristötuen erityistukisopimuksista sitoumuksen perustuvaan ympäristökorvaukseen ja luonnonhaittakorvauksen muuttaminen sopimukseen perustuvasta sitoumusperusteiseksi korvaukseksi vähentää osaltaan korvauksen hakijan hallinnollista taakkaa. Samoin pyrkimys sähköisen tukihaun lisäämiseen voi helpottaa hakumenetelyä korvauksen hakijan kannalta.

Suomi on pyrkinyt Euroopan unionin toimeenpanosäännösten valmistelussa vastustamaan hallinnollisen ja tuensaajille aiheutuvan taakan lisäämistä. Toimeenpanosäännösten voimaantulon jälkeen on kuitenkin toimittava niiden mukaisesti, jotta tuensaajille voidaan maksaa korvaukset suunnitelmien mukaan asianmukaisesti ja ajallaan.

4.4 Ympäristövaikutukset

Esitykseen sisältyvien korvausten — erityisesti eläinten hyvinvointikorvauksen, ympäristökorvauksen, ei-tuotannollisten investointien korvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen — vaikuttavuutta on lisätty tarkistamalla toimenpiteiden ehtoja ja toteutustapoja sekä korvaustasoja suhteessa kunkin järjestelmän tavoitteisiin.

Maatalouden ympäristökorvauksen toimenpiteitä kohdennettaisiin alueellisesti ja tilatasolla kaikkein kuormittavimmille alueille ja lohkoille. Ympäristökorvauksen ehtoja ehdotetaan muutettavaksi entistä vastikkeellisemmiksi sekä enemmän ympäristön- ja vesistönsuojeluun kannustavaksi. Ympäristökorvaus on maatalouden kannalta tärkeä korvausmuoto, jonka avulla mahdollistetaan ympäristön kannalta edullisempien maatalouden tuotantopäätösten ja tuotantotapavaihtojen tekemisen. Sen avulla mahdollistetaan muun lainsäädännön edellyttämää tasoa korkeamman ympäristönsuojelun tason toteuttamista maataloudessa ja korvaus on keskeinen politiikkaväline maatalouden ympäristönsuojelun ja vesienhoitoalueiden toteuttamisessa sekä biodiversiteetin säilyttämisessä. Ympäristökorvauksen ehtojen mukainen viljely ja lohkohtaisten toimenpiteiden toteuttaminen aiheuttaa viljelijöille joko kustannuksia tai tulonmenetyksiä, joita ympäristökorvauksella katetaan joko osittain tai kokonaan. Ympäristökorvaus ja ei-tuotannollisten investointien korvaus sisältävät pääosan niistä maatalouden toimenpiteistä, joilla pannaan toimeen vesipuitteiden direktiivin (2009/147/EY) mukaiset vesienhoitoalueiden vesienhoitosuunnitelmat ensimmäisellä ja toisella suunnittelukaudella.

Osana Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman 2014—2020 valmistelua kehittämissuunnitelmasta tehtiin ennakoarviointi,

johon sisältyi myös ohjelman ympäristövai-
kutuksia koskeva ympäristöselostus.

Esityksessä yksinkertaistettaisiin ympäris-
tökorvausta koskevia säännöksiä luopumalla
kolmiportaisesta perus-, lisä- ja erityistuki-
toimenpiteisiin perustuvasta järjestelmästä.
Korvausta voisi saada ympäristösitoumuksen
nojjalla peltoalueilla toteutettavista tila- ja
lohkotason toimenpiteistä. Peltoalueiden ul-
kopuolelle kohdistuvista toimenpiteistä vaa-
dittaisiin ympäristösopimus. Uusi järjestelmä
vähentäisi tukisopimustyyppejä. Ympäristö-
korvausjärjestelmän muutoksen tavoitteena
on tehostaa tilatasolla tehtäviä toimenpiteitä.
Näin pyritään vaikuttamaan suuremmin eri-
laisten ympäristöjen, kuten esimerkiksi vesis-
töjen ja maaperän kunnan parantumiseen.
Järjestelmän yksinkertaistamisella ja korva-
uksen tarkemmalla kohdentumisella voidaan
odottaa olevan myönteisiä vaikutuksia maa-
talouden ympäristönsuojelun kannalta.

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksella
voidaan yleisesti katsoa olevan myönteisiä
vaikutuksia ympäristölle ja luonnon moni-
muotoisuudelle. Manner-Suomen maaseudun
kehittämissuunnitelmassa luonnonmukaisen tu-
otannon korvauksen tavoitteena on luonnon-
mukaisesti viljellyn maa-alan osuuden nos-
taminen 20 prosenttiin maatalousmaasta vuo-
teen 2020 mennessä.

Maatilojen neuvonta on ohjelmakaudella
2014—2020 keskeinen väline uuden tukijär-
jestelmän toimeenpanossa. Neuvonnalla voi-
daan odottaa olevan keskeinen merkitys maa-
talouden ympäristön kannalta kielteisten vai-
kutusten vähentämisessä. Neuvonnalla tuel-
taan viljelijän osaamista ja tietoisuutta muun
muassa maataloustukien ehtona olevien täy-
dentävien ehtojen sisällöstä, viherryttämistu-
en vaatimuksista, ilmastonmuutoksen hillit-
semisestä ja muutokseen sopeutumisesta,
luonnon monimuotoisuudesta, vesien ja
maaperän suojelusta, innovaatioista, ympä-
ristökorvauksesta, maatalousmaan säilyttä-
misestä, luonnonmukaisesta tuotannosta,
kasvinsuojelusta ja integroidusta torjunnasta,
tuotantoeläinten hyvinvoinnista ja terveydes-
tä sekä ympäristötehokkuuteen liittyvistä sei-
koista kuten energian käytön tehostamisesta
ja uusiutuvasta energiasta.

Ei-tuotannollisten investointien korvausta
voitaisiin esityksen mukaan myöntää kos-

teikkoinvestoinnista tai perinnebiotooppien
ja luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja ai-
taamisesta. Toimenpiteellä edistetään mai-
seman ennallistamista ja säilyttämistä, ve-
sienhoitoa ja luonnon monimuotoisuutta. Li-
säksi sen avulla voidaan vähentää luonnon
ravinne- ja torjunta-ainekuormitusta.

4.5 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Esityksen mukaisilla korvauksilla on kes-
keinen vaikutus maatalouden harjoittamisen
edellytyksiin Suomessa. Luonnonhaittakor-
vauksella pyritään tasoittamaan Manner-
Suomen kilpailukykyhaittaa suhteessa maata-
loustuotannon kannalta edullisempiin Euroo-
pan unionin alueisiin. Kasvinviljelyn ja koti-
eläintuotannon yhteiskunnallisena ohjausvä-
lineenä korvausjärjestelmät vaikuttavat mer-
kittävästi siihen, miten maatalouden toimin-
taa ohjataan yhteiskunnan vaatimuksia vas-
taavaksi esimerkiksi ympäristöhaittoja vä-
hentämällä ja tuotantoeläinten hyvinvointia
parantamalla.

Korvaukset ovat merkittävä osa maatalous-
yrittäjien tulonmuodostusta ja edistävät osal-
taan maaseudun asuttuna pysymistä. Lisäksi
luonnonmukaisen tuotannon korvaus vastaa
kuluttajilta tulevaan luonnonmukaisesti tuot-
etun ruoan ja lähiruoan kysyntään.

5 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu maa- ja
metsätalousministeriössä yhteistyössä Maa-
seutuviraston kanssa.

Esityksestä pyydettiin lausunnot oikeusmi-
nisteriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, val-
tiovarainministeriöltä, ympäristöministeriöltä,
Elintarviketurvallisuusvirastolta, Maaseu-
tuvirastolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäris-
tökeskuksilta, Elintarviketeollisuusliitto
ry:ltä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskus-
liitto MTK:lta, Maa- ja elintarviketalouden
tutkimuskeskus MTT:ltä, Suomen Kuntaliit-
tolta, Svenska Lantbruksproducenternas
Centralförbundet SLC rf:ltä, Kauppapuutarha-
liitto ry:ltä, Luomuliitto ry:ltä, Maaseudun
Kehittäjät ry:ltä, Maidonjalostajien ja meije-
ritukkukauppioiden liitto ry:ltä, Pihvikarja-
liitto ry:ltä, Puutarhaliitto ry:ltä, ProAgria
Keskusten Liitolta, Suomen luonnonsuojelu-

liitolta, Suomen siipikarjaliitto ry:ltä, Suomen Sikayrittäjät ry:ltä, Svenska lantbruks-sällskapetens förbund rf:ltä, WWF Suomi ry:ltä, Eläinsuojeluliitto Animalia ry:ltä, SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten Liitto ry:ltä, sekä Eläintautien torjuntayhdistys ETT ry:ltä.

Lausuntoja saatiin määräaikaan mennessä 21 kappaletta. Lausuntoyhteenveto on saatavilla maa- ja metsätalousministeriön Internet-sivuilla. Saaduissa lausunnoissa esitettiin varsin paljon rakenteellisia, sisällöllisiä ja teknisluonteisia muutoksia ehdotettuihin säännöksiin. Myös esityksen vaikutusten arviointiin esitettiin täydennyksiä. Lisäksi kiinnitettiin perustuslain kannalta huomiota ehdotettuun lakiin eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista sisältyviin varsin laajoihin asetuksenantovaltuuksiin ja niiden perusteluihin.

Lakiehdotuksia ja niiden perusteluja muokattiin hallituksen esityksen jatkovalmiste-

lussa saatujen lausuntojen huomioimiseksi. Lakiehdotusten rakennetta pyrittiin parantamaan ja niiden luettavuutta helpottamaan. Säännöksiä koskeneita sisällöllisiä muutosehdotuksia otettiin huomioon esityksen pohjana olevan, Euroopan komission käsiteltävänä olevan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaehdotuksen sekä Euroopan unionin lainsäädännön asettamissa rajoissa. Myös esityksen vaikutuksia koskevia yleisperustelukappaleita on täydennetty erityisesti viranomaisten toimintaa koskevien vaikutusten osalta. Esityksen perusteluja on täydennetty myös ehdotettujen asetuksenantovaltuuksien osalta.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista

1 §. Lain soveltamisala. Ehdotetun 1 §:n mukaan lakia sovellettaisiin Euroopan unionin maaseutuasetuksen 15 artiklan, 17 artiklan 1 kohdan d alakohdan, 28, 29, 31 ja 33 artiklan ja horisontaalasetuksen 12 artiklan mukaisesti toimenpiteisiin. Kyseessä on Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaan sisältyvistä ympäristökorvauksesta, luonnonhaittakorvauksesta, luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta, sekä eläinten hyvinvointikorvauksesta.

2 §. Määritelmät. Pykälässä säädettäisiin määritelmistä. Pykälän 1–3 kohdassa määriteltäisiin Euroopan unionin suorien tukien asetus, hallintoasetus ja toimeenpanoasetus.

Pykälän 4 kohdan mukaan aktiiviviljelijällä tarkoitettaisiin suorien tukien laissa tarkoitettua viljelijää, josta säädettäisiin suorien tukien lain 2 §:n 12 kohdassa.

Pykälän 5 kohdan mukaan puolisoilla tarkoitettaisiin viljelijän aviopuolisoa ja avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä, tuloverolain (1535/1992) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua henkilöä. Määritelmä vastaa voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain 3 §:n 3 kohdan määritelmää.

Pykälän 6 kohdan mukaan perheenjäsenellä tarkoitettaisiin viljelijän puolisoa ja henkilöä, joka elää vakituisesti viljelijän taloudessa ja on tälle tai tämän puolisolle sukua suoraan ylenevässä tai alenevässä polvessa taikka on edellä tarkoitettujen henkilöiden puoliso. Määritelmä olisi yhdenmukainen esimerkiksi suorien tukien lain 2 §:n 16 kohdan kanssa.

Pykälän 7 kohdan mukaan maatalousmaalla tarkoitettaisiin Euroopan unionin maaseutuasetuksen 2 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettua maatalousmaata.

Pykälän 8 kohdan mukaan maatilalla tarkoitettaisiin viljelijän johtamaa yhden tai useamman kiinteistön tai kiinteistön osan tai tuotantorakennuksen ja sen maapohjan muodostamaa, maatalouden harjoittamiseen käytettävää toiminnallisesti ja taloudellisesti itsenäistä tuotantoyksikköä, jota hallitaan yh-

tenä kokonaisuutena omistuksen tai vuokrauksen perusteella. Ehdotettu määritelmä vastaa voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain 3 §:n 2 kohdan määritelmää.

Pykälän 9 kohdan mukaan kosteikkoinvestoinnilla tarkoitettaisiin hoidettavien kosteikkojen, pienten kosteikkojen ketjujen, sekä kosteikkomaisten tulva-alueiden ja -tasanteiden perustamista niille luontaisille paikoille, herkästi tulviville pelloille ja pengerryille kuivatusalueille, sekä uomien kunnostamista luonnonmukaisen vesirakentamisen periaatteiden mukaisesti. Määritelmä vastaa Manner-Suomen maaseutuohjelmassa olevaa määritelmää.

3 §. Korvausmuodot. Pykälässä säädettäisiin Euroopan unionin maaseutuasetuksen mukaisista, Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaan perustuvista korvauksista, joita on tarkoitus myöntää ehdotetun lain perusteella. Korvauksia myönnettäisiin pääsääntöisesti viljelijälle. Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan lain nojalla voitaisiin myöntää maaseutuasetuksen 28 artiklassa tarkoitettua maatalouden ympäristö- ja ilmastotukea, jäljempänä *ympäristökorvaus*. Ympäristökorvauksella edistetään luonnon monimuotoisuuden ylläpitoa ja maatalouden vesiensuojelua. Maaseutuasetuksen mukaan ympäristökorvauksen käyttöönottoaminen on jäsenvaltioille pakollista. Ympäristökorvauksesta ja sen myöntämisen edellytyksistä säädettäisiin tarkemmin lain 5 §:ssä.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan lain nojalla voitaisiin myöntää maaseutuasetuksen 31 artiklassa tarkoitettua tukea alueille, joilla on luonnonolosuhteista johtuvia tai muita erityisrajoitteita, jäljempänä *luonnonhaittakorvaus*. Luonnonhaittakorvauksella pyritään varmistamaan ympäristön kannalta kestäväällä tavalla maataloustuotannon jatkuminen pohjoisissa, maatalouden harjoittamisen kannalta epäsuotuisissa luonnonolosuhteissa. Maatalouden jatkuminen edistää välillisesti myös maaseutualueiden elinvoimaisuutta ja maaseudun kulttuurimaiseman säilymistä. Luonnonhaittakorvauksesta ja sen myöntämisen edellytyksistä säädettäisiin tarkemmin lain 6 §:ssä.

Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan lain nojalla voitaisiin myöntää maaseutuasetuksen 29 artiklassa tarkoitettua luonnonmukaisen maatalouden tukea, jäljempänä *luonnonmukaisen tuotannon korvaus*. Luonnonmukaisella tuotannolla edistetään turvallisten orgaanisten lannoitusaineiden kierrätystä ja lisätään kasvi- ja eläinlajien monimuotoisuutta sekä eläinten lajinmukaisempaa hoitoa. Luonnonmukaisen tuotannon harjoittamisesta aiheutuva vesistö- ja ilmastokuormitus on lähtökohtaisesti tavanomaista maataloustuotantoa vähäisempää ja luonnon monimuotoisuus runsaampaa. Luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta ja sen myöntämisen edellytyksistä säädetäisiin tarkemmin lain 8 §:ssä.

Pykälän 1 momentin 4 kohdan mukaan lain nojalla voitaisiin myöntää maaseutuasetuksen 33 artiklassa tarkoitettuja eläinten hyvinvointia edistäviä tukia, jäljempänä *eläinten hyvinvointikorvaus*. Eläinten hyvinvointikorvauksen tavoitteena on eläinten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Lisäksi tavoitteena on tuotantoeläinten lajinmukaisemman hoidon edistäminen ja viljelijöiden tietoisuuden lisääminen eläinten hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä. Eläinten hyvinvointikorvauksesta ja sen myöntämisen edellytyksistä säädetäisiin tarkemmin lain 7 §:ssä.

Pykälän 1 momentin 5 kohdan mukaan lain nojalla voitaisiin myöntää maaseutuasetuksen 17 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettua ei-tuotannollisten investointien tukea, jäljempänä *ei-tuotannollisten investointien korvaus*. Ei-tuotannollisten investointien korvauksesta ja sen myöntämisen edellytyksistä säädetäisiin tarkemmin lain 9 §:ssä.

Pykälän 2 momentin mukaan lain nojalla voitaisiin myöntää maaseutuasetuksen 15 artiklassa ja horisontaaliasetuksen 12 artiklassa tarkoitettua neuvontapalvelun tukea, jäljempänä *korvaus maatalojen neuvontaan*. Neuvonnan tavoitteena on vastata viljelijöiden kokemaan neuvontatarpeeseen unionin yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteiden edistämiseksi ja Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Neuvonnalla pyritään kasvattamaan viljelijän osaamista maatalon hoitamisessa niin ympäristökysymyksissä kuin eläinten hyvinvointi- ja terveysasioissakin, vähentämään maatalojen ilmastovaikutuksia, lisäämään

energiatehokkuutta sekä ehkäisemään ilmastomuutoksen aiheuttamia riskejä. Maatalojen neuvonnan korvauksesta ja sen myöntämisen edellytyksistä säädetäisiin tarkemmin lain 10 §:ssä.

Pykälän 3 momentin mukaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettua korvauksen kohteena olevaan toimenpiteeseen voitaisiin myöntää maaseutuasetuksen 82 artiklassa tarkoitettua kansallista lisärahoitusta. Kansallisen lisärahoituksen käyttöön ottaminen edellyttää lisärahoituksen sisällyttämistä maaseudun kehittämissuunnitelmaan sekä komission hyväksyntää. Vastaava säännös sisältyy nykyisen toimintalinjan 2 -lain 4 §:n 3 momenttiin kyseisen lain kattaman luonnonhaittakorvauksen, maatalouden ympäristötuen ja eläinten hyvinvoinnin tuen osalta.

Pykälän 4 momentissa säädetäisiin valtuudesta antaa säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Asetuksella voitaisiin antaa säännöksiä korvauksen käyttöön ottamisesta, korvausmuodoista, korvausalueista, korvauksen enimmäismäärästä sekä korvausten vuosittaisesta myöntämisestä. Valtuussäännös vastaisi nykytilaa. Voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain 4 §:n 4 momentissa säädetään suhteellisen laajasta asetuksenantovaltuudesta näihin näkökohtiin nähden ja nykyisinkin eri tukimuotoja koskevista yksityiskohdista ja tukien vuosittaisesta myöntämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4 §. Korvauksen yleiset edellytykset. Pykälässä säädetäisiin lain kattamien korvausten myöntämisen yleisistä edellytyksistä. Eri korvausmuotoja koskevista edellytyksistä säädetäisiin tarkemmin lain 5—10 §:ssä. Lain 4 §:n 1 momentissa säädetäisiin ympäristökorvausta, luonnonhaittakorvausta, luonnonmukaisen tuotannon korvausta ja eläinten hyvinvoinnin korvausta koskevasta vaatimuksesta, jonka mukaan korvauksen saajan olisi noudatettava täydentäviä ehtoja siten kuin ne on kansallisesti pantu täytäntöön. Vaatimus täydentävien ehtojen noudattamisesta mainittujen korvausten edellytyksenä perustuu maaseutuasetuksen 28, 29, 30 ja 31 artiklaan. Täydentävistä ehdoista valmistellaan parhaillaan valtioneuvoston asetusta, jossa ehtojen noudattamisesta säädetään kansallisesti Euroopan unionin lainsäädännön mahdollistamissa rajoissa. Ehdotetun sään-

nöksen viittauksella täydentäviä ehtoja koskeviin maaseutuasetuksen artikloihin tarkoitetaan täydentävien ehtojen noudattamista sellaisina kuin nämä ehdot seuraavat Euroopan unionin lainsäädännöstä täydennettynä kansallisilla säännöksillä. Viittaaminen täydentäviä ehtoja koskeviin maaseutuasetuksen artikloihin vastaa voimassa olevaa toimintalinjan 2 -lakia ja esimerkiksi suorien tukien lakia.

Pykälän 2 momentin mukaan ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen edellytyksenä olisi lisäksi, että korvauksen saaja noudattaa maatalousmaan säilyttämisvaatimusta, sekä lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevia vähimmäisvaatimuksia. Vaatimus johtuu maaseutuasetuksen 28 ja 29 artiklan säännöksistä.

Pykälän 3 momentin mukaan pykälän 1 ja 2 momentin mukaisia vaatimuksia ei sovellettaisi siltä osin kuin kyse on lain 5 §:n 6 ja 7 momentin mukaisista geenipankkitoimenpiteistä tai korvauksesta maatalojen neuvontaan.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin korvausten saamiseen sovellettavasta ikävaatimuksesta. Momentin mukaan laissa tarkoitettua korvauksen myöntämisen, sitoumuksen hyväksymisen ja sopimuksen tekemisen edellytyksenä olisi, että hakijana oleva luonnollinen henkilö tai hänen puolisonsa on korvausvuoden taikka sitoumus- tai sopimuskauden alkamista edeltävän vuoden joulukuun 31 päivänä vähintään 18-vuotias. Ikää koskevasta vaatimuksesta voitaisiin kuitenkin poiketa, jos henkilö on solminut avioliiton tai jos hän harjoittaa maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempansa kanssa tai vaatimuksesta poikkeamiselle on muita perusteita. Jos maa- ja puutarhataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, ikävaatimuksen tulisi täytyä vähintään yhden viljelijän, yhteisön jäsenen, osakkaan tai yhtiömiehen osalta. Ehdotuksen mukaan voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain tuen saajan ikää koskevassa 7 §:ssä säädetyistä hakijan 65-vuoden yläikärajasta luovuttaisiin. Muutoin säännökset vastaisivat voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain 7 §:n säännöstä.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin valtuudesta antaa valtioneuvoston asetuksella tar-

kempia säännöksiä pykälän 1 momentissa tarkoitetuista täydentävistä ehdoista, pykälän 2 momentin mukaisista maatalousmaan säilyttämisvaatimuksesta ja lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä maatalousmaan käytöstä muuhun kuin maataloustoimintaan ja poistamisesta maatalouskäytöstä.

Pykälän 6 momentin mukaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annettaisiin tarkempia säännöksiä perus- ja kasvulohkojen määrittelystä ja vähimmäiskoosta.

Valtuussäännökset vastaavat voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain 6 §:n 5 momenttia. Perus- ja kasvulohkot liittyvät korvauskelpoisen alan määrittelyyn ja niiden määritelmästä säädetään nykyisinkin useamman maataloustukilain nojalla maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

5 §. *Ympäristökorvaus.* Pykälässä säädettäisiin ympäristökorvausta koskevista ehdoista. Ehdotetun 1 momentin mukaan ympäristökorvausta voitaisiin myöntää ympäristösitoumuksen, ympäristösopimuksen, taikka alkuperäiskasvilajikkeen viljelystä, alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpitämisestä tai alkuperäisrotujen perimän säilytyksestä tehdyn sopimuksen perusteella. Toimenpiteiden tarkempi sisältö määräytyisi Manner-Suomen maaseutuohjelman mukaisesti ja toimenpiteiden sisällöstä säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ympäristösitoumuksista. Ympäristösitoumuksen voisi antaa aktiiviviljelijä. Vaatimus perustuu maaseutuasetuksen 28 artiklaan. Viljelijän tulisi sitoutua tilakohtaisiin toimenpiteisiin ja viljelijä voisi lisäksi sitoutua yhteen tai useampaan lohkohtaiseen toimenpiteeseen. Tila- ja lohkohtaisen toimenpiteiden sisältö kuvataan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmassa ja niiden sisällöstä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Ympäristösitoumuksen perustuvan ympäristökorvauksen myöntämisen edellytyksenä olisi, että viljelijällä olisi hallinnassaan koko sitoumuskauden ajan vähintään viisi hehtaaria korvauskelpoista peltoalaa tai, jos kyse on puutarhakasvien viljelyyn liittyvästä ympäristökorvauksesta, vähintään yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyksessä olevaa korvauskelpoista peltoalaa.

Pykälän 3–5 momentissa säädettäisiin ympäristösopimuksesta. Ympäristösopimuksella viljelijä sitoutuu lohko kohtaisiin toimenpiteisiin pellolla tai muulla alueella taikka alkuperäiseläinten kasvattamiseen. Ympäristösopimuksen voisi tehdä myös rekisteröity yhdistys kosteikkojen hoitoa tai maatalouden monimuotoisuutta ja maisemanhoitoa koskevista toimenpiteistä sekä vesilain (587/2011) 12 luvussa tarkoitettu vesioikeudellinen yhteisö kosteikkojen hoitoa koskevista toimenpiteistä. Ympäristösopimus ja ympäristösitoumus ovat toisistaan riippumattomia. Ympäristösopimuksen tekeminen ei siten edellyttäisi ympäristösitoumuksen antamista. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin ympäristösopimuksen kohteena olevaa alaa koskevista vaatimuksista. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevaan ympäristösopimukseen sovellettavista vähimmäiseläinmääriä koskevista vaatimuksista.

Pykälän 6 ja 7 momentissa säädettäisiin geenivarojen säilyttämiseen tähtävien sopimusten tekemisestä. Pykälän 6 momentin mukaan sopimuksen alkuperäiskasvilajikkeen ylläpidosta voisi tehdä siemenkauppalaain (728/2000) mukaiseen lajikeluetteloon rekisteröity alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitäjä kyseisen lajikkeen ylläpidosta. Ylläpitäjän ei tarvitsisi täyttää aktiiviviljelijän määritelmää. Sopimus alkuperäiskasvien varmuuskoelmiin ylläpidosta ja sopimus alkuperäisrotujen perimän säilytyksestä voitaisiin tehdä geenivarojen säilyttämisestä vastaavan tahon kanssa. Sopimusten tekeminen edellyttäisi, että maa- ja metsätalousministeriö on hyväksynyt geenivarojen säilyttämistä koskevan toimenpidesuunnitelman.

Pykälän 8 momentissa säädettäisiin pykälässä tarkoitettujen sitoumuksen ja sopimuksen kestosta. Ympäristösitoumus annettaisiin ja ympäristösopimus sekä pykälän 6 ja 7 momentin mukainen sopimus tehtäisiin viideksi vuodeksi, jonka jälkeen niitä voitaisiin jatkaa vuodella kerrallaan. Ehdotus perustuu maa-seutuasetuksen 28 artiklan 5 kohdan säännökseen viidestä seitsemään vuoden kaudesta, jota voidaan tämän jälkeen jatkaa lyhyemmällä kausilla.

Pykälän 9 momentissa säädettäisiin valtuudesta antaa valtioneuvoston asetuksella tar-

kempia säännöksiä muun muassa korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauksen piiriin kuuluvista toimenpiteistä, korvauskaudesta, rahoituksesta, korvauskelpoisesta alasta sekä muista korvauksen ehdoista.

Pykälän 10 momentissa säädettäisiin valtuudesta antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tarkempia säännöksiä ympäristökorvauksen toimenpiteiden teknisestä toteuttamisesta maatilalla.

Korvauksen täytäntöönpano edellyttää varsin yksityiskohtaista sääntelyä asetustasolla. Asetuksenantovaltuuden käyttöä rajoittaa ehdotetun lain säännösten lisäksi Euroopan unionin lainsäädäntö. Ehdotetut valtuussäännökset vastaavat voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain asetuksenantovaltuuksia koskevia säännöksiä.

6 §. Luonnonhaittakorvaus. Pykälässä säädettäisiin luonnonhaittakorvauksen ehdoista. Pykälän 1 momentin mukaan luonnonhaittakorvausta voitaisiin myöntää suorien tukien laissa ja Euroopan unionin suorien tukien asetuksen 9 artiklassa tarkoitettulle aktiiviviljelijälle, joka noudattaa korvauksen ehtoja koko maatalousmaallaan ja viljelee maatilansa korvauskauden ajan. Korvauksen myöntämisen edellytyksenä olisi, että viljelijällä on hallinnassaan korvauksen kattaman ajan vähintään viisi hehtaaria korvauskelpoista maatalousmaata tai, jos kyse on saaristoalueella sijaitsevasta tilasta, kolme hehtaaria korvauskelpoista maatalousmaata saaristoalueella. Korvauskaudesta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän 2 momentin mukaan luonnonhaittakorvausta voitaisiin korottaa, jos tilan eläinyksikkötiheys on keskimäärin vähintään 0,35 eläinyksikköä korvauskelpoista peltohehtaaria kohti.

Pykälän 3 momentin mukaan luonnonhaittakorvauksen tasoa voitaisiin laskea asteittain tilakoon kasvaessa.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin valtuudesta antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Tarkempia säännöksiä voitaisiin antaa muun muassa korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauskelpoisesta alasta, korvauskaudesta, rahoituksesta, korvauksen enimmäismäärästä, muista korvauksen ehdoista, sekä saaristoalueista. Korvauksen täytäntöönpano edellyttää varsin yk-

sityiskohtaista sääntelyä asetustasolla. Asetuksenantovaltuuden käyttöä rajoittaa ehdotetun lain säännösten lisäksi Euroopan unionin lainsäädäntö. Ehdotettu valtuussäännös vastaa voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain asetuksenantovaltuuksia koskevia säännöksiä, jotka ovat myös suhteellisen laajoja.

7 §. Eläinten hyvinvointikorvaus. Pykälässä säädettäisiin eläinten hyvinvointikorvauksen ehdoista. Pykälän *1 momentin* mukaan eläinten hyvinvointikorvausta voitaisiin myöntää aktiiviviljelijälle, joka sitoutuu toteuttamaan vähintään yhden eläinten hyvinvointia edistävän toimenpiteen. Toimenpiteiden sisältö kuvataan Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmassa ja niiden sisällöstä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin eläinten hyvinvointikorvauksen saamisen edellytyksenä olevista eläinyksikkömääristä.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin tuotantomuodolle tyypillisten tuotantokatkosten huomioimisesta *2 momentin* mukaisia eläinmääriä laskettaessa. Esimerkiksi broilerintuotanto on luonteeltaan jaksoittaista ja eläinmäärä vaihtelee tuotantokierron mukaan.

Pykälän *4 momentissa* säädettäisiin valtuudesta antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä muun muassa edellä mainitusta tuotantomuodolle tyypillisten tuotantokatkosten huomioimisesta vähimmäiseläinyksikkömääriä laskettaessa. Lisäksi asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin muun muassa korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauksen enimmäismäärästä ja yksikkökohtaisesta määrästä sekä hakijoiden etusijajärjestyksestä.

Pykälän *5 momentin* mukaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä korvauksen toimenpiteiden teknisestä toteuttamisesta maatilalla.

Korvauksen täytäntöönpano edellyttää varsin yksityiskohtaista sääntelyä asetustasolla. Asetuksenantovaltuuden käyttöä rajoittaa ehdotetun lain säännösten lisäksi Euroopan unionin lainsäädäntö.

8 §. Luonnonmukaisen tuotannon korvaus. Pykälässä säädettäisiin luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ehdoista. Pykälän *1 momentin* mukaan luonnonmukaisen tuotannon korvausta voitaisiin myöntää luon-

nonmukaisesta tuotannosta tai siihen siirtymisestä aktiiviviljelijälle, joka antaa viiden vuoden pituisen sitoumuksen luonnonmukaisesta tuotannosta tai luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta ja joka on ilmoittautunut luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään.

Pykälän *2 ja 3 momentissa* säädettäisiin luonnonmukaisen tuotannon korvauksen saamisen edellytyksenä olevista korvauskelpoista peltoalaa tai eläinyksikkötiheyttä koskevista vaatimuksista.

Pykälän *4 momentin* mukaan luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta voisi jatkaa viiden vuoden sitoumuskauden jälkeen vuodella kerrallaan. Sitoumuskausi ja sen jatkaminen olisi siten säännelty yhtenäisesti ympäristösitoumusten ja -sopimusten kestoja koskevien säännösten kanssa.

Pykälän *5 momentissa* säädettäisiin valtuudesta antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin muun muassa korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauskelpoisesta alasta, rahoituksesta, korvauksen enimmäismäärästä ja yksikkökohtaisesta määrästä, etusijajärjestyksestä sitoumuksia annettaessa sekä muista korvauksen ehdoista. Korvauksen täytäntöönpano edellyttää varsin yksityiskohtaista sääntelyä asetustasolla. Asetuksenantovaltuuden käyttöä rajoittaa ehdotetun lain säännösten lisäksi Euroopan unionin lainsäädäntö. Ehdotettu valtuussäännös vastaa voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain asetuksenantovaltuuksia koskevia säännöksiä.

9 §. Ei-tuotannollisten investointien korvaus. Pykälässä säädettäisiin ei-tuotannollisten investointien korvauksesta. Pykälän *1 momentin* mukaan ei-tuotannollisten investointien korvausta voitaisiin myöntää aktiiviviljelijälle sekä rekisteröidylle yhdistykselle tai vesilain 12 luvussa tarkoitetulle vesioikeudelliselle yhteisölle kosteikkoinvestoinneista. Ei-tuotannollisten investointien korvausta voitaisiin lisäksi myöntää aktiiviviljelijälle tai rekisteröidylle yhdistykselle perinnetuotantojen ja luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta. Toimenpiteiden tarkemmasta sisällöstä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän 2 momentin mukaan ei-tuotannollisten investointien korvauksen edellytyksenä olisi, että investoinnin kohteen hoidosta tehdään investoinnin toteuttamisen jälkeen lain 5 §:n 5 momentin mukainen ympäristösopimus.

Pykälän 3 momentin mukaan korvauksen käyttämisestä tavaroiden ja palveluiden hankintaan sekä urakalla teettämiseen olisi voimassa, mitä julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä säädetään. Vaatimus johtuu Euroopan unionin lainsäädännöstä.

Pykälän 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä ei-tuotannollisten investointien korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauksen määrästä ja korvauksen muista ehdoista. Säännös vastaisi voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain 5 §:n 5 momentin säännöstä asetustenantovaltuudesta.

10 §. Korvaus maatilojen neuvontaan. Pykälässä säädettäisiin maatilojen neuvonnasta maksettavan korvauksen ehdoista. Ehdotetun 1 momentin mukaan korvausta maatilojen neuvontaan voitaisiin myöntää maaseutuasetuksen 15 artiklassa ja horisontaalasetuksen 12 artiklassa tarkoitettua maatilojen neuvonnasta. Neuvojen valintamenettelystä säädetään toimeenpanolaissa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin neuvonnan sisällöstä.

Pykälän 3 momentin mukaan korvaus maksettaisiin neuvojalle tai, jos neuvoja on toisen palveluksessa, tämän työnantajalle.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin valtuudesta antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauksen määrästä, neuvonnan sisällöstä, rahoituksesta ja korvauksen määräytymisperusteista.

11 §. Korvauksen maksamisen edellytykset. Korvauksen maksamiseen sovellettaisiin toimeenpanolain säännöksiä. Ehdotetussa pykälässä säädettäisiin korvausten maksamisesta vain siltä osin kuin se on toimeenpanolain säännökset huomioon ottaen tarpeen. Ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen sitoumus- tai sopimuskausi on viisi vuotta. Ehdotetun 1 momentin mukaan näiden korvausten maksamista haettaisiin vuosittain Maaseutuviraston

vahvistamalla lomakkeella. Lomakkeella tarkoitettaisiin paperi- tai sähköisessä muodossa olevaa lomaketta.

Pykälän 2 momentin mukaan neuvojan tulisi tehdä neuvonnasta ennakoilmoitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Maatilojen neuvonnan korvauksen maksamisen edellytyksenä olisi, että viljelijä on vahvistanut neuvontatoimenpiteen toteutumisen ja että korvausta haetaan kuuden kuukauden kuluessa ennakoilmoituksesta. Ehdotettu viljelijän vahvistus neuvontatapahtuman toteutumiselle on tarpeen valvonnan kannalta. Neuvojan tekemä ennakoilmoitus ja korvauksen hakeminen kuuden kuukauden kuluessa on puolestaan tarpeen neuvonnan korvaukseen käytettävissä olevien määrärahojen hallinnoinnin johdosta.

Pykälän 3 momentin mukaan korvauksen maksamisen edellytyksenä olisi, että maksettavan korvauksen määrä on korvauksen saaja tai yksittäistä korvausta kohden vähintään 100 euroa.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin valtuudesta antaa tarkempia säännöksiä korvauksen maksamisen edellytyksistä valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän 5 momentin mukaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä korvauksen alarajan laskennassa käytettävistä perusteista.

Pykälän 6 momentin mukaan Maaseutuvirasto voisi antaa tarkempia määräyksiä korvauksen hakemisesta noudatettavasta menettelystä ja neuvontaa koskevasta ennakoilmoituksesta.

Valtuudet ovat tarpeen, koska korvauksen hakumenettely edellyttää käytännössä yksityiskohtaisempien säännösten ja määräysten antamista kansallisen lainsäädännön ja Euroopan unionin lainsäädännön asettamissa rajoissa.

12 §. Sitoumuksen ja sopimuksen muuttaminen, mukauttaminen ja siirtäminen. Pykälässä säädettäisiin laissa tarkoitettujen sitoumusten ja sopimusten muuttamisesta niiden voimassaoloaikana. Sitoumusten ja sopimusten voimassaoloa ja muuttamista koskevat ehdot perustuvat toimeenpanoasetuksen säännöksiin, mistä johtuen pykälässä siten pitkälti viitattaisiin toimeenpanoasetukseen. Pykälän 1 momentin mukaan laissa tar-

koitettua sitoumusta, ympäristösopimusta tai alkuperäiskasvilajikkeen viljelyä koskevaa sopimusta voitaisiin muuttaa siten kuin toimeenpanoasetuksen 14 artiklan 2 kohdassa säädetään. Mainitun kohdan mukaan muutoksia voidaan tehdä, jos muutos on asianmukaisesti perusteltavissa alkuperäisten tavoitteiden saavuttamisella. Muutoksesta ei kuitenkaan seuraa sitoumuksen tai sopimuksen voimassaolokauden alkamista alusta. Pykälän 1 momentin mukaan luonnonmukaisesta tuotannosta annettu sitoumus voitaisiin muuttaa luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta annettavaksi sitoumuksiksi. Lisäksi luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta annettu sitoumus voitaisiin muuttaa luonnonmukaisesta tuotannosta annettavaksi sitoumuksiksi, jos luonnonmukaisen kotieläintuotannon eläintiheyttä koskeva vaatimus ei enää täyty. Ehdotettujen muutosten katsotaan palvelevan sitoumuksen alkuperäisiä tavoitteita toimeenpanoasetuksen 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Sitoumuksen tai ympäristösopimuksen korvauskelpoisen alan lisäämisen osalta momentissa viitattaisiin toimeenpanoasetuksen 15 artiklaan.

Pykälän 2 momentin mukaan lain 5 §:n 7 momentissa tarkoitettuja sopimuksia voitaisiin tarpeen mukaan muuttaa sopimukseen liittyvän toimenpidesuunnitelman osalta.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin laissa tarkoitettun sitoumuksen tai ympäristösopimuksen siirron hakemisen määräajasta, joka olisi 15 työpäivää sitoumuksen tai sopimuksen kohteena olevan alan tai eläinten omistus- tai hallintaoikeuden siirrosta. Oikeus siirtää sitoumus tai sopimus määräytyy Euroopan unionin maaseutuasetuksen 47 artiklan ja maaseutuasetuksen nojalla annettujen säännösten mukaan.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin laissa tarkoitettun sitoumuksen, ympäristösopimuksen tai lain 5 §:ssä tarkoitettun muun sopimuksen mukauttamisesta kyseisen korvauksen ehtoja koskevan lainsäädännön muutosten huomioimiseksi. Ehdotus perustuu maaseutuasetuksen 48 artiklaan, jonka mukaan tällainen tarkistuslauseke on sisällytettävä lainsäädäntöön.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin valtuudesta antaa tarkempia säännöksiä sitoumuksen tai sopimuksen muuttamisen, siirtämisen

ja mukauttamisen edellytyksistä valtioneuvoston asetuksella. Asetuksenantovaltuus on tarpeellinen, koska muutostilanteisiin voi liittyä yksityiskohtia, joista on tarpeen säätää kansallisen ja Euroopan unionin lainsäädännön asettamissa suhteellisen tiukoissa rajoissa. Valtuussäännös vastaa voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain 9 §:n 6 momenttia.

13 §. *Sitoumuksen ja sopimuksen lakkaaminen.* Pykälässä säädettäisiin laissa tarkoitettujen sitoumusten ja sopimusten lakkaamisesta.

Pykälän 1 momentin mukaan laissa tarkoitettu sitoumus tai ympäristösopimus raukeaisi, jos tukikelpoinen ala vähenee sitoumuksen tai ympäristösopimuksen siirtämisen johdosta alle vaaditun vähimmäismäärän.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin laissa tarkoitettusta sitoumuksesta tai ympäristösopimuksesta luopumisesta niiden voimassaoloaikana. Luopuminen olisi mahdollista horisontaalasetuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisten olosuhteiden tilanteessa. Ylivoimaisen esteen ja poikkeuksellisten olosuhteiden käsitteiden sisältö määräytyy Euroopan unionin lainsäädännön ja sitä koskevan oikeuskäytännön mukaisesti. Laissa viitattaisiin selvyyden vuoksi mainittuun säännökseen.

Pykälän 3 momentin mukaan ympäristösopimus tai lain 5 §:ssä tarkoitettu muu sopimus voitaisiin purkaa, jos sopimuksen tehnyt viljelijä on salannut sopimuksen tekemiseen olennaisesti vaikuttavan seikan tai antanut sellaisesta olennaisesti virheellisen tiedon taikka jos hän tai maatilanyöhempi omistaja, jolle sopimus on siirretty, olennaisesti rikoo sopimusehtoja.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin valtuudesta antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä sitoumuksen tai sopimuksen lakkaamisesta. Asetuksenantovaltuus on tarpeellinen, koska muutostilanteisiin voi liittyä yksityiskohtia, joista on tarpeen säätää kansallisen ja Euroopan unionin lainsäädännön asettamissa suhteellisen tiukoissa rajoissa. Valtuussäännös vastaa voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain 9 §:n 6 momenttia.

14 §. *Ei-tuotannollisten investointien korvausta koskevan tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen.* Ehdotettun 14 §:n mukaan ei-tuotannollisten investointien korva-

usta koskevan päätöksen mukainen oikeus korvaukseen voitaisiin siirtää toiselle, jos korvauksen myöntämisen edellytykset täytyvät ja siirron saaja täyttää mainitun korvauksen saajaa koskevat edellytykset. Säännös vastaa voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain 9 a §:n säännöstä.

15 §. Korvauksen epääminen ja alentaminen. Pykälässä säädettäisiin epäämisestä ja alentamisesta. Pykälän ehdotetut säännökset vastaavat voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain 10 §:n säännöstä. Ehdotettu säännös niistä perusteista, joilla korvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä, perustuvat Euroopan unionin lainsäädäntöön.

Pykälän 1 momentin mukaan sitoumus tai sopimus voitaisiin jättää hyväksymättä tai korvaus myöntämättä, jos korvauksen saamiseksi olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta. Sitoumus tai sopimus voitaisiin jättää hyväksymättä ja korvaus myöntämättä esimerkiksi silloin, jos korvauksen hakija on antanut vääriä tai harhaanjohtavia tietoja, salannut olennaisesti sitoumuksen tai sopimuksen tekemiseen vaikuttavia seikkoja taikka jos hän ei noudata sitoumuksen tai sopimuksen ehtoja. Sitoumus tai sopimus voitaisiin jättää hyväksymättä ja korvaus myöntämättä myös sellaisessa tapauksessa, että viljelijä ryhtyy sellaisiin pellon hallinnan muutoksia koskeviin tai muihin vastaaviin toimenpiteisiin, joiden ilmeisenä tarkoituksena on kiertää korvauksen myöntämisen edellytyksiä tai välttää noudattamasta korvauksen myöntämisen edellytyksiä.

Sitoumus tai sopimus voitaisiin jättää myös hyväksymättä siinä tapauksessa, että hakija on kesken sitoumus- tai sopimuskauden luopunut vastaavasta sitoumuksesta tai sopimuksesta, jos sitoumuksen tai sopimuksen voimassaolon päättymisestä ei ole kulunut kahta vuotta. Kyseessä olisi tällöin tilanne, jossa viljelijä hakee välittömästi uutta vastaavaa tai vastaaventyypistä sitoumusta tai sopimusta, joka hänellä on jo ollut aiemmin voimassa ja josta hän on luopunut ennen sitoumus- tai sopimuskauden päättymistä.

Pykälän 2 momentin mukaan korvausta voitaisiin alentaa tai korvaus voidaan jättää maksamatta, jos Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää tai jos tuen saaja on jät-

tänyt noudattamatta sitoumukseen tai sopimukseen perustuvia korvauksen ehtoja.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin valtuudesta antaa tarkempia säännöksiä Euroopan unionin lainsäädännön edellyttämässä laajuudessa valtioneuvoston asetuksella.

16 §. Asiakirjojen säilyttäminen. Pykälän 1 momentin mukaan korvauksen saajan olisi säilytettävä sellaiset korvauksen ehtoihin liittyvät asiakirjat, joita ei toimiteta korvauksen myöntävälle viranomaiselle, vähintään neljän vuoden ajan sitoumus- tai sopimuskauden päättymisestä, tai yksivuotisten korvausten osalta sen vuoden päättymisestä, jolloin korvausta haettiin. Säännöksen tarkoituksena on taata korvausten valvonnassa tarvittavien tietojen ja asiakirjojen saatavuus niin kauan kuin se on tarpeen Euroopan unionin lainsäädännön noudattamisen valvomiseksi.

Pykälän 2 momentin mukaan Maaseutuviirasto voisi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä asiakirjojen säilyttämisestä.

17 §. Korvauksen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä eräissä tilanteissa. Pykälässä säädettäisiin eläinsuojelurikoksen tai -rikkomuksen sekä eläintenpitokiellon vaikutuksesta lain nojalla myönnettäviin, eläinten pitoon perustuviin korvauksiin. Näitä korvauksia olisivat eläinten hyvinvointikorvaus, alkuperäisrotueläinten kasvatusta koskevan ympäristösitoumuksen johdosta maksettava ympäristökorvaus, lakiehdotuksen 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu luonnonhaittakorvauksen korotus sekä luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen nojalla maksettava luonnonmukaisen tuotannon korvaus. Ehdotus vastaa asiallisesti ja rakenteeltaan suorista tuista annetun lain 8 §:n säännöstä.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin tilanteesta, jossa viljelijä tai tämän kanssa yritys-toimintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu eläinsuojelurikoksesta taikka viljelijä tai perheenjäsen on tuomittu eläinsuojelurikkomuksesta ja tämän eläinsuojelurikkomuksen johdosta samalla määrätty eläintenpitokieltoon. Tällöin eläinten pitoon perustuvaa korvausta ei myönnettäisi eikä maksettaisi siltä sitoumus- tai sopimusvuodelta, jonka aikana teko on valvonnassa todettu. Eläinlajeja ei myöskään huomioitaisi eläinmäärää hehtaaria kohti koskevien lakiehdotuksen mukais-

ten korvauksen eläintiheysvaatimusten laskennassa kyseisen vuoden osalta. Tämä eläintiheysvaatimus koskee esimerkiksi lakiehdotuksen 6 §:n 2 momentin mukaista luonnonhaittakorvauksen korvausta. Maksettujen korvausten takaisinperinnästä säädetään toimeenpanolaissa.

Pykälän 2 momentin mukaan tilanteissa, joissa viljelijä tai hänen kanssaan yritystoimintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu eläintenpitokieltoon, korvaus perittäisiin takaisin tai sitä ei maksettaisi kiellon kohteena olevasta eläinlajista eläintenpitokiellon ajalta eikä tekovuoden ja lainvoimaisen tuomion antamisen väliseltä ajalta. Eläinlajeja ei myöskään huomioitaisi eläinmäärää hehtaaria kohti koskevien lakiehdotuksen mukaisten korvauksen eläintiheysvaatimusten laskennassa.

Ehdotetun 3 momentin mukaan eläinten pitoon perustuvan korvauksen maksatus olisi eläintenpitokiellon kohteena olevan eläinlajin osalta keskeytettävä, eikä eläinlajeja huomioitaisi laskettaessa lakiehdotuksen mukaisia korvausten edellyttämiä eläintiheyksiä kun asiassa on aloitettu syyteharkinta.

18 §. Tiedon antaminen seurantaa varten. Pykälässä säädettäisiin korvausten suhteen toimivaltaisten viranomaisten oikeudesta saada korvauksen saajalta tarpeelliset selvitykset ja seurantatiedot korvauksen seurantaa ja vaikuttavuuden arviointia varten. Säännös perustuu Euroopan unionin maaseutuasetuksen 71 artiklan säännökseen tietojen toimitamisesta seurantaa varten.

19 §. Tekninen apu. Lain 19 §:ssä säädettäisiin teknisen avun käyttämisestä korvausten toimeenpanossa voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain 22 §:ää vastaavasti. Teknistä avusta säädetään maaseutuasetuksen 51 artiklassa. Teknisen avun käyttämisessä olisi otettava huomioon, mitä muualla laissa säädetään teknisen avun käyttämisestä maaseudun kehittämiseen myönnettävien tukien toimeenpanoon. Teknisestä avusta säädetään maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) 65 §:ssä.

1.2 Laki maatalouden tukien toimeenpanosta

1 §. Lain soveltamisala. Pykälän 1 momentissa oleva viittaus toimintalinjan 2 -lakiin

muutettaisiin viittaukseksi ehdotettuun lakiin eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista.

6 §. Maaseutuvirasto. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Maaseutuvirasto tekisi päätöksen eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annettavan lain 5 §:n mukaisesta ympäristökorvauksesta, kun ympäristökorvaus maksetaan kyseisen 5 §:n 7 momentissa tarkoitetun alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpitoa koskevan sopimuksen tai alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskevan sopimuksen nojalla.

8 §. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Pykälän 1 momentin 1 kohtaa muutettaisiin siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekisi päätöksen eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 5 §:n mukaisesta ympäristökorvauksesta silloin, kun ympäristökorvaus perustuu kyseisen pykälän 3 ja 5 momentissa tarkoitettuun ympäristösopimukseen tai 6 momentissa tarkoitettuun sopimukseen.

Pykälän 1 momentin 7 kohtaa muutettaisiin siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekisi päätöksen eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 10 §:ssä tarkoitettusta korvauksesta maatalouden neuvontaan.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 ja 9 kohta, joiden mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekisi päätöksen eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 8 §:n mukaisesta luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta ja 9 §:n mukaisesta ei-tuotannollisten investointien korvauksesta.

11 §. Kunta. Pykälän 6 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että kunta tekisi päätöksen eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 5—7 §:n mukaisesta korvauksesta siltä osin kuin päätösvalta ei toimeenpanolain 6 §:n 2 momentin tai 8 §:n mukaan kuulu Maaseutuvirastolle, tai elinkeino-, liikenne- tai ympäristökeskukselle.

12 §. Viranomaisen alueellinen toimivalta. Pykälän 2 momentin 2 kohtaa muutettaisiin siten, että siinä viitattaisiin eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain mukaiseen ympäristökorvaukseen ja kyseisen lain 5 §:n 5 momentissa tarkoitettuun

rekisteröityyn yhdistykseen tai vesioikeudelliseen yhteisöön.

1.3 Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista

1 §. *Soveltamisala.* Pykälän 2 momentin viittaus toimintalinjan 2 -lakiin muutettaisiin viittaukseksi eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annettuun lakiin.

2 Voimaantulo

Lait on tarkoitettu tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

Ehdotetulla lailla eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista kumottaisiin toimintalinjan 2 -laki. Lakiin ehdotetun siirtymäsäännöksen nojalla lain voimaantullessa vireillä olleisiin hakemuksiin sovellettaisiin lain voimaantullessa voimassa olevia säännöksiä. Lisäksi siirtymäsäännöksessä säädettäisiin vanhan lainsäädännön mukaisten sopimusten muuntamisesta ehdotettujen säännösten mukaisiksi ympäristösopimuksiksi sekä vanhan lainsäädännön soveltamisesta sellaisiin sopimuksiin, joihin ei sisälly ehtoa niiden mukauttamisesta lainsäädäntömuutosten johdosta.

Ehdotetun maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta annettavan lain siirtymäsäännöksen mukaan lain voimaantullessa vireillä oleviin asioihin sovellettaisiin lain voimaan tullessa vireillä olevia säännöksiä.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Esityksen tarkoituksena on täyttää perustuslain 80 §:n 1 momenttiin sisältyvä laissa säätämisen vaatimuksen Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mukaisista tietyistä korvauksista säädettäessä. Ehdotetun eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annettavan lain soveltamisalaan kuuluisi Euroopan unionin varoista osaksi rahoitettavia korvauksia ja siinä säädettäisiin korvausten keskeisistä ehdoista. Mainittuun lakiehdotukseen sisältyy useita valtuussäännöksiä, joita käytettäisiin annettaessa tarkempia

säännöksiä korvausten käyttöönottamisesta, korvausten myöntämisen ja maksamisen edellytyksistä, korvausten ehdoista sekä korvausten toimeenpanossa käytettävistä menettelyistä. Perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä (PeVL 47/2001 vp. ja PeVL 25/2005 vp.) on kiinnitetty huomiota siihen, että tukijärjestelmiin liittyvien valtuuksien käyttöä rajaavat käytännössä yhteisön varoista osaksi rahoitettavia tukia ja valtiontukia koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö sekä eduskunnan päätökset talousarvion otettavista määrärahoista, niiden käyttötarkoituksista sekä muista talousarvion perusteluista. Säädettäessä tarkemmin esitykseen sisältyvän osarahoitteen korvauksen myöntämisen ja maksamisen edellytyksistä, korvauksen alentamisesta ja epäämisestä sekä korvauksen maksamisesta valtuuden käyttöä rajaisivat pitkälti maaseutuasetuksen ja muiden Euroopan unionin säädösten säännökset. Esitykseen sisältyvien korvausten myöntäminen olisi mahdollista ainoastaan, jos tukea varten on valtion talousarviossa osoitettu tarvittavat varat.

Esitykseen sisältyy säännöksiä, joissa ehdotetaan annettavaksi Maaseutuvirastolle määräyksenantovaltaa. Perustuslain 80 §:n 2 momentin mukaan muu viranomaisena kuin tasavallan presidentti, valtioneuvosto tai ministeriö voidaan valtuuttaa antamaan oikeussääntöjä määrättyistä asioista, jos siihen on sääntelyn kohteen kannalta erityistä syytä, eikä sääntelyn asiallinen merkitys edellytä, että asiasta säädettäisiin lailla tai asetuksella. Valtuuden tulee tällöin olla täsmällisesti rajattu. Perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä (PeVL 35/2005 vp. ja PeVL 48/2005 vp.) on määräyksenantovaltan osalta kiinnitetty huomiota määräysten kohderyhmään sekä sisältöön. Erityinen syy säätää määräystenantovaltasta on ollut lähinnä teknisen ja vähäisiä yksityiskohtia sisältävän sääntelyn yhteydessä, jos määräystenantoon ei liity merkittävää harkintavallan käyttöä. Maaseutuviraston määräyksenantovalta on esityksessä rajoitettu koskemaan korvausten maksun hakemisessa käytettävää lomaketta, sekä korvausten hakemisessa noudatettavaa menettelyä ja asiakirjojen säilytystä koskevia tarkempia säännöksiä. Muutoin Maaseutuviraston määräyksenantovaltuudet seuraisivat

toimeenpanolain säännöksistä. Esitetyt määräyksenantovaltuudet ovat välttämättömiä korvauksiin liittyvien hallinnollisten menettelyiden ohjaamiseksi. Lomakkeiden sisältö ja asiakirjojen säilyttämisvaatimus määräytyvät pitkälti Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti.

Ehdotetun eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annettavan lain 12 §:ssä säädettäisiin kyseisen lain mukaisten sitoumusten ja sopimusten voimassaolosta ja muuttamisesta. Osa ehdotetun lain mukaisista korvauksista perustuu näihin sitoumuksiin ja sopimuksiin ja ehdotetuilla säännöksillä on siten tärkeä merkitys korvauksensaajan asemaan. maaseutuasetuksen ja toimeenpanoasetuksen säännökset määrittävät tarkasti näiden sitoumusten ja sopimusten voimassaoloa ja mahdollisuuksia niiden muuttamiseen. Eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annettavaan lakiin ehdotetuissa säännöksissä siten pitkälti viitattaisiin kyseisiin Euroopan unionin lainsäädännön säännöksiin ja eräiltä osin täsmennettäisiin näiden säännösten kansallista tulkintaa säännösten soveltamisen selkeyden ja yhdenmukaisuuden varmistamiseksi. Eduskunnan perustuslakivaliokunta edellytti toimintalinjan 2 -lain käsittelyn yhteydessä vastaavien säännösten ottamista kyseisen lain mukaisten tukien osalta lakiin tuolloin esitetyn valtioneuvoston

asetuksen tasoisen sääntelyn sijaan (PeVL 43/2006 vp). Asiasta esitetään näin ollen nytkin säänneltäväksi keskeiseltä osin lain tasolla siinä määrin kuin se on Euroopan unionin lainsäädäntö huomioon ottaen mahdollista ja tarpeen.

Ehdotetun eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annettavan lain 16 §:ssä säädettäisiin korvausten maksamisen keskeyttämisestä ja takaisinperinnästä tilanteissa, joissa viljelijä tai tämän kanssa yritystoimintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu eläintensuojelurikoksesta tai heidät on tuomittu eläintensuojelurikkomuksesta jossa yhteydessä heidät on myös tuomittu eläintenpitokieltoon. Ehdotettu pykälä on voimassa olevan toimintalinjan 2 -lain 18 §:n säännösten suuntainen, eikä pykälään ehdoteta tehtävän sellaisia muutoksia, joilla olisi vaikutusta säännöksen perustuslainmukaisuuden arviointiin. Säännös vastaa lisäksi asiallisesti ja rakenteeltaan Euroopan unionin suorista tuesta maataloudelle annetun lain 8 §:n säännöksiä.

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotetut lait voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan sellaisiin Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013, jäljempänä *maaseutuasetus*, 15 artiklan, 17 artiklan 1 kohdan d alakohdan ja 28, 29, 31 ja 33 artiklan sekä yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013, jäljempänä *horisontaaliasetus*, 12 artiklan mukaisiin toimenpiteisiin, jotka on sisällytetty Manner-Suomen maaseudun kehittämisojelmaan.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *suorien tukien asetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suorია tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta annettua Euroopan

parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1307/2013;

2) *hallintoasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä yhdenmätyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä suoriin tukiin, maaseudun kehittämistukeen ja täydentäviin ehtoihin sovellettavien maksujen epäamis- ja perumisedellytysten sekä hallinnollisten seuraamusten osalta annettua komission delegoitua asetusta (EU) N:o 640/2014;

3) *toimeenpanoasetuksella* Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013 täydentämisestä ja siirtymäsäännöksistä annettua komission delegoitua asetusta (EU) N:o 807/2014;

4) *aktiiviviljelijällä* Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetussa laissa (193/2013) tarkoitettua aktiiviviljelijää;

5) *puolisolla* viljelijän aviopuolisoa ja avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä, tuloverolain (1535/1992) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja henkilöitä;

6) *perheenjäsenellä* viljelijän puolisoa ja henkilöä, joka elää vakituisesti viljelijän taloudessa ja on tälle tai tämän puolisolle sukua suoraan ylenevässä tai alenevässä polvessa taikka on edellä tarkoitettun henkilön puoliso;

7) *maatalousmaalla* maaseutuasetuksen 2 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettua maatalousmaata;

8) *maatilalla* viljelijän johtamaa yhden tai useamman kiinteistön tai kiinteistön osan tai

tuotantorakennuksen ja sen maapohjan muodostamaa, maatalouden harjoittamiseen käytettävää toiminnallisesti ja taloudellisesti itsenäistä tuotantoyksikköä, jota hallitaan yhtenä kokonaisuutena omistuksen tai vuokrauksen perusteella;

9) *kosteikkoinvestoinnilla* hoidettavien kosteikkojen, pienten kosteikkojen ketjujen, sekä kosteikkomaisten tulva-alueiden ja -tasanteiden perustamista niiden luontaisille paikoille, herkästi tulviville pelloille ja pengerryille kuivatusalueille sekä uomien kunnostamista luonnonmukaisen vesirakentamisen periaatteiden mukaisesti.

3 §

Korvausmuodot

Tämän lain nojalla voidaan myöntää maaseutuasetuksen:

1) 28 artiklassa tarkoitettua maatalouden ympäristö- ja ilmastotukea (*ympäristökorvaus*);

2) 31 artiklassa tarkoitettua tukea alueille, joilla on luonnonolosuhteista johtuvia tai muita erityisrajoitteita (*luonnonhaittakorvaus*);

3) 29 artiklassa tarkoitettua luonnonmukaisen maatalouden tukea (*luonnonmukaisen tuotannon korvaus*);

4) 33 artiklassa tarkoitettuja eläinten hyvinvointia edistäviä tukia (*eläinten hyvinvointikorvaus*);

5) 17 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettua ei-tuotannollisten investointien tukea (*ei-tuotannollisten investointien korvaus*).

Tämän lain nojalla voidaan lisäksi myöntää maaseutuasetuksen 15 artiklassa ja horisontaaliasetuksen 12 artiklassa tarkoitettua neuvontapalvelun tukea (*korvaus maatalojen neuvontaan*).

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua korvauksen kohteena olevaan toimenpiteeseen voidaan myöntää maaseutuasetuksen 82 artiklassa tarkoitettua kansallista lisärahoitusta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä korvauksen käyttöön ottamisesta, korvausmuodoista, korvausalueista, korvauksen enimmäismäärästä sekä korvausten vuositaisesta myöntämisestä.

4 §

Korvauksen yleiset edellytykset

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua korvauksen saajan tulee noudattaa horisontaaliasetuksen 91—95 artiklassa tarkoitettuja täydentäviä ehtoja lukuun ottamatta 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua ei-tuotannollisten investointien korvauksen saajaa.

Ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen edellytyksenä on lisäksi, että korvauksen saaja noudattaa suorien tukien asetuksen 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua maatalousmaan säilyttämisvaatimusta sekä maaseutuasetuksen 28 artiklan 3 kohdassa ja 29 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käyttöä koskevia vähimmäisvaatimuksia.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyjä vaatimuksia ei sovelleta siltä osin kuin kyse on 5 §:n 6 ja 7 momentissa tarkoitettua sopimuksesta tai 10 §:ssä tarkoitettua korvauksesta maatalojen neuvontaan.

Tässä laissa tarkoitettua sitoumuksen hyväksymisen, sopimuksen tekemisen ja korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijana oleva luonnollinen henkilö tai hänen puolisonsa on tukivuotta taikka sitoumus- tai sopimuskauden alkamista edeltävän vuoden joulukuun 31 päivänä vähintään 18-vuotias. Alle 18-vuotiaan antama sitoumus voidaan kuitenkin hyväksyä, hänen kanssaan voidaan tehdä sopimus ja hänelle voidaan myöntää korvausta, jos hän on solminut avioliiton, harjoittaa maataloutta yhteisomistajana yhdessä vanhempansa kanssa tai ikää koskevasta vaatimuksesta poikkeamiseen on muita erityisiä syitä. Jos maa- ja puutarhataloutta harjoitetaan useamman viljelijän toimesta tai yhteisömuodossa, tuen myöntämisen edellytyksenä on, että vähintään yksi viljelijä, yhteisön jäsen, osakas tai yhtiömies täyttää ikää koskevan vaatimuksen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista vaatimuksista sekä maatalousmaan käytöstä muuhun kuin maataloustoimintaan ja poistamisesta maatalouskäytöstä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä perus- ja kasvulohkojen määrittelystä ja vähimmäiskoosta.

5 §

Ympäristökorvaus

Ympäristökorvausta voidaan myöntää seuraavien sopimusten tai sitoumusten perusteella:

1) ympäristökorvauksen piiriin kuuluvien toimenpiteiden toteuttamista koskeva ympäristösitoumus;

2) ympäristökorvauksen ehtojen noudattamista sopimuksen kohteena olevalla alalla tai alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskeva ympäristösopimus;

3) alkuperäiskasvilajikkeen viljelyä, alkuperäiskasvien varmuuskokeiden ylläpitämisestä tai alkuperäisrotujen perimän säilytyksestä tehty sopimus.

Ympäristösitoumuksen voi antaa aktiiviviljelijä. Viljelijän tulee sitoutua pelloilla toteutettaviin tilakohtaisiin toimenpiteisiin. Viljelijä voi lisäksi sitoutua yhteen tai useampaan lohko-kohtaiseen toimenpiteeseen. Ympäristösitoumuksen perustuvan ympäristökorvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumuskauden ajan vähintään viisi hehtaaria korvauskelpoista peltoalaa tai, jos kyse on puutarhakasvien viljelyyn liittyvästä ympäristökorvauksesta, vähintään yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyksessä olevaa korvauskelpoista peltoalaa.

Ympäristösopimuksen voi tehdä aktiiviviljelijä. Ympäristösopimuksessa viljelijä sitoutuu lohko-kohtaisiin toimenpiteisiin pellolla tai muulla alueella taikka alkuperäisrotueläinten kasvattamiseen. Ympäristökorvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että sopimuksen kohteena oleva ala on vähintään 0,30 hehtaaria. Kurki-, hanhi- ja joutsenpeltojen ylläpidosta tehtävän ympäristösopimuksen kohteena olevan alan on oltava vähintään viisi hehtaaria. Sopimusalueen on oltava ympäristösopimuksen tekijän hallinnassa koko sopimuskauden. Sopimus voidaan tehdä vuokratusta pelto- tai muusta alasta sil-

lä edellytyksellä, että vuokrasopimus on voimassa koko sopimuskauden.

Edellä 3 momentissa tarkoitettu vähimmäispinta-alavaatimus ei koske ympäristökorvausta siltä osin kuin kyse on alkuperäisrotueläinten kasvattamisesta tehtävästä ympäristösopimuksesta. Alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen tekemisen ja sen nojalla myönnettävän ympäristökorvauksen edellytyksenä on, että korvauksen saajalla on hallinnassaan koko korvauksen kattaman ajan:

1) 0,9 eläinyksikköä, jos kyse on lampaista tai vuohista;

2) yksi eläinyksikkö, jos kyse on naudoista;

3) kaksi eläinyksikköä, jos kyse on hevosista; tai

4) 20 eläintä, jos kyse on maatiaiskanoista tai -kukoista.

Ympäristösopimuksen voi lisäksi tehdä rekisteröity yhdistys kosteikkojen hoitoa tai maatalouden monimuotoisuutta ja maisemanhoitoa koskevista toimenpiteistä ja vesilain (587/2011) 12 luvussa tarkoitettu vesioikeudellinen yhteisö kosteikkojen hoitoa koskevista toimenpiteistä.

Sopimuksen alkuperäiskasvilajikkeen viljelystä voi tehdä siemenkauppalain (728/2000) 5 §:ssä tarkoitettuun lajikeluetteloon rekisteröidyn alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitäjä kyseisen lajikkeen viljelystä.

Sopimus alkuperäiskasvien varmuuskokeiden ylläpidosta voidaan tehdä kasvi-geenivarojen säilytyksestä vastaavan tahon kanssa. Sopimus alkuperäisrotujen perimän säilytyksestä voidaan tehdä eläingenivarojen säilytyksestä vastaavan tahon kanssa. Sopimuksen hyväksymisen edellytyksenä on, että maa- ja metsätalousministeriö on hyväksynyt geenivarojen säilytystä koskevan toimenpidesuunnitelman.

Tässä pykälässä tarkoitettu ympäristösopimus annetaan ja ympäristösopimus sekä 6 ja 7 momentissa tarkoitettu sopimus tehdään viideksi vuodeksi, jonka jälkeen niitä voidaan jatkaa vuodella kerrallaan.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen myöntämisen edellytyksistä, ympäristökorvauksen piiriin kuuluvista toimenpiteistä, niistä luopumisesta ja niiden vaihtamisesta, korvauskaudesta, rahoituksesta, korvauskelpoisesta alas-

ta, edellä 3 momentissa tarkoitetun muun alan määritelmästä, korvauksen kohdentamisalueista, korvauksen enimmäismäärästä ja yksikkökohtaisesta määrästä, korvauksen yksikkökohtaisen määrän korottamisesta ja alentamisesta, ympäristösopimuksista ja niiden ehdoista, etusijajärjestyksestä sitoumuksia annettaessa ja sopimuksia tehtäessä, maatalouden geenivarojen säilyttämistoimenpiteistä ja korvauksen määrästä, toimenpidesuunnitelman sisällöstä, sekä muista korvauksen ehdoista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ympäristökorvauksen toimenpiteiden teknisestä toteuttamisesta maatilalla.

6 §

Luonnonhaittakorvaus

Luonnonhaittakorvausta voidaan myöntää aktiiviviljelijälle, joka noudattaa korvauksen ehtoja kaikella maatalousmaallaan ja viljelee maatilaansa korvauskauten ajan. Korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan korvauksen kattaman ajan vähintään viisi hehtaaria korvauskelpoista maatalousmaata tai, jos kyse on saaristoalueella sijaitsevasta tilasta, kolme hehtaaria korvauskelpoista maatalousmaata saaristoalueella.

Luonnonhaittakorvausta voidaan korottaa, jos tilan eläinyksikkötiheys on keskimäärin vähintään 0,35 eläinyksikköä korvauskelpoista peltohehtaaria kohti.

Luonnonhaittakorvauksen tasoa voidaan laskea asteittain tilakoon kasvaessa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauskelpoisesta alasta, korvauskaudesta, rahoituksesta, korvauksen alueellisesta eriyttämisestä, luonnonhaittakorvauksen korotuksen perusteista ja määrästä, eläinyksiköistä, keskimääräisen eläintihyden laskemisesta, korvauksen asteittaisesta alentamisesta tilakoon perusteella, korvauksen enimmäismäärästä ja yksikkökohtaisesta määrästä, korvauksen yksikkökohtaisen määrän korottamisesta ja alentamisesta, muista korvauksen ehdoista sekä saaristoalueista.

7 §

Eläinten hyvinvointikorvaus

Eläinten hyvinvointikorvausta voidaan myöntää aktiiviviljelijälle, joka antaa sitoumuksen vähintään yhden eläinten hyvinvointia edistävän toimenpiteen toteuttamisesta.

Eläinten hyvinvointikorvauksen edellytyksenä on, että korvauksen saajalla on hallinnassaan koko korvauksen kattaman ajan vähintään:

1) keskimäärin 15 eläinyksikköä, jos kyse on naudoista tai sioista maksettavasta korvauksesta;

2) keskimäärin viisi eläinyksikköä, jos kyse on lampaista tai vuohista maksettavasta korvauksesta;

3) 14 eläinyksikköä, jos kyse on kanoista maksettavasta korvauksesta;

4) 70 eläinyksikköä, jos kyse on broilereista maksettavasta korvauksesta;

5) 60 eläinyksikköä, jos kyse on kalkku-noista maksettavasta korvauksesta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua eläinmäärää laskettaessa otetaan huomioon tuotantomuodolle tyypilliset tuotantokatkokset.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauksen enimmäismäärästä ja yksikkökohtaisesta määrästä, rahoituksesta, korvauksen yksikkökohtaisen määrän korottamisesta ja alentamisesta, korvauksen hakijoiden etusijajärjestyksestä, eläinyksiköistä, eläinyksiköiden laskemisesta ja 3 momentissa tarkoitettua tuotantokatkoksen huomioimisesta, sekä muista korvauksen ehdoista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen toimenpiteiden teknisestä toteuttamisesta maatilalla.

8 §

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus

Luonnonmukaisen tuotannon korvausta voidaan myöntää luonnonmukaisesta tuotan-

nosta tai siihen siirtymisestä aktiiviviljelijälle, joka antaa viiden vuoden pituisen sitoumuksen luonnonmukaisesta tuotannosta tai luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta ja joka on ilmoittautunut luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään.

Luonnonmukaista tuotantoa koskevan sitoumuksen perusteella maksettavan luonnonmukaisen tuotannon korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumuskauden ajan vähintään viisi hehtaaria korvauskelpoista peltoalaa, tai, jos kyse on puutarhakasvien viljelyyn liittyvästä luonnonmukaisesta tuotannosta, vähintään yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyksessä olevaa korvauskelpoista peltoalaa.

Luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen perusteella maksettavan luonnonmukaisen tuotannon korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, viljelijällä on koko sitoumuskauden ajan hallinnassaan luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa keskimäärin vähintään 0,3 eläinyksikköä luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvauskelpoista sitoumushehtaaria kohti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua sitoumusta voidaan jatkaa viiden vuoden sitoumuskauden jälkeen vuodeksi kerrallaan.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä luonnonmukaisen tuotannon korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauskelpoisesta alasta, rahoituksesta, korvauksen enimmäismäärästä ja yksikkökohtaisesta määrästä, korvauksen yksikkökohtaisen määrän korottamisesta ja alentamisesta, etusijajärjestyksestä sitoumuksia annettaessa, eläinyksiköistä, keskimääräisen eläintihedyn laskemisesta ja muista korvauksen ehdoista.

9 §

Ei-tuotannollisten investointien korvaus

Ei-tuotannollisten investointien korvausta voidaan myöntää aktiiviviljelijälle, rekisteröidylle yhdistykselle ja vesilain 12 luvussa tarkoitettulle vesioikeudelliselle yhteisölle kosteikkoinvestoinnista. Ei-tuotannollisten investointien korvausta voidaan lisäksi

myöntää aktiiviviljelijälle tai rekisteröidylle yhdistykselle perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten alkuraivauksesta ja aitaamisesta.

Ei-tuotannollisten investointien korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että investoinnin kohteen hoidosta tehdään 5 §:n 5 momentissa tarkoitettu sopimus, jonka kohteena oleva ala on vähintään 0,30 hehtaaria.

Korvauksen käyttämisestä tavaroiden ja palveluiden hankintaan sekä urakalla teettämisestä säädetään julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ei-tuotannollisten investointien korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauksen määrästä ja korvauksen muista ehdoista.

10 §

Korvaus maatalojen neuvontaan

Korvausta maatalojen neuvontaan voidaan myöntää maaseutuasetuksen 15 artiklassa ja horisontaaliasetuksen 12 artiklassa tarkoitettua maatalojen neuvonnasta.

Neuvontaa voidaan antaa täydentävistä ehdoista, viherryttämistuen vaatimuksista, ilmastonmuutoksen hillitsemisestä ja muutokseen sopeutumisesta, luonnon monimuotoisuudesta, vesien ja maaperän suojelusta, innovaatioista, ympäristökorvauksesta, maatalousmaan säilyttämisestä, luonnonmukaisesta tuotannosta, kasvinsuojelusta ja integroidusta torjunnasta, tuotantoeläinten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä energian käytön tehostamisesta, uusiutuvasta energiasta ja muista ympäristötehokkuuteen liittyvistä seikoista.

Korvaus maksetaan maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 45 §:n mukaisesti hyväksytyille neuvojalle, tai jos tämä on toisen palveluksessa, hänen työnantajalleen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä maatalojen neuvonnan korvauksen myöntämisen edellytyksistä, korvauksen määrästä, neuvonnan sisällöstä, rahoituksesta ja korvauksen määräytymisperusteista.

11 §

Korvauksen maksamisen edellytykset

Ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että korvauksen saaja toimittaa korvauksen myöntävälle viranomaiselle vuosittain maksuhakemuksen Maaseutuviraston vahvistamalla lomakkeella. Tiedot voidaan toimittaa lomakkeella myös sähköisessä muodossa. Ei-tuotannollisten investointien korvausta, sekä 5 §:n 7 momentissa tarkoitettua sopimuksen johdosta maksettavaa ympäristökorvausta maksetaan enintään myönnetyn korvauksen määrää vastaava osuus maksuhakemukseen sisällyttävistä hyväksyttävistä kustannuksista.

Neuvojan on annettava neuvonnasta elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskukselle ennakoilmoitus. Maatilojen neuvonnan korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että viljelijä on vahvistanut neuvontatoimenpiteen toteutumisen ja että korvausta haetaan kuuden kuukauden kuluessa edellä mainitusta ennakoilmoituksesta.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että maksettavan korvauksen määrä sitoumus-, sopimus- tai korvausvuodelta on korvauksen saajaa ja yksittäistä korvausta kohden vähintään 100 euroa.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä korvauksen maksamisen edellytyksistä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä korvauksen alarajan laskennassa käytettävistä perusteista.

Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä korvauksen hakemisessa noudatettavasta menettelystä ja 2 momentissa tarkoitettua ennakoilmoituksesta.

12 §

Sitoumuksen ja sopimuksen muuttaminen, mukauttaminen ja siirtäminen

Tässä laissa tarkoitettua sitoumusta, ympäristösopimusta tai edellä 5 §:n 6 momentissa tarkoitettua alkuperäiskasvilajikkeen viljelyä koskevaa sopimusta voidaan muuttaa siten

kuin toimeenpanoasetuksen 14 artiklan 2 kohdassa säädetään. Luonnonmukaisesta tuotannosta annettu sitoumus voidaan muuttaa luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta annettavaksi sitoumukseksi. Luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta annettu sitoumus voidaan muuttaa luonnonmukaisesta tuotannosta annettavaksi sitoumukseksi, jos luonnonmukaisen kotieläintuotannon vaatimus eläinyksikkömäärästä hehtaaria kohti ei enää täyty. Sitoumusta tai ympäristösopimusta voidaan muuttaa lisäämällä korvauskelpoista alaa toimeenpanoasetuksen 15 artiklassa säädettyin edellytyksin.

Edellä 5 §:n 7 momentissa tarkoitettua alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpitoa tai alkuperäisrotujen perimän säilyttämistä koskevaa toimenpidesuunnitelmaa voidaan muuttaa.

Sitoumuksen tai ympäristösopimuksen taikka niiden osan siirtämistä on haettava 15 työpäivän kuluessa niiden kohteena olevan alan tai eläinten omistus- tai hallintaoikeuden siirtymisestä.

Sitoumusta, ympäristösopimusta tai muuta 5 §:ssä tarkoitettua sopimusta voidaan muuttaa kyseisen korvauksen ehtoja koskevan lainsäädännön muutosten huomioimiseksi siten kuin maaseutuasetuksen 48 artiklassa säädetään. Jos korvauksen saaja ei hyväksy mukautusta, sitoumus, ympäristösopimus tai muu 5 §:ssä tarkoitettu sopimus raukeaa eikä jo maksettua korvausta peritä takaisin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä sitoumuksen tai sopimuksen muuttamisen, siirtämisen ja mukauttamisen edellytyksistä.

13 §

Sitoumuksen ja sopimuksen lakkaaminen

Tässä laissa tarkoitettu sitoumus tai ympäristösopimus raukeaa, jos korvauskelpoinen ala laskee sitoumuksen tai ympäristösopimuksen siirtämisen johdosta alle vaaditun vähimmäisalan.

Sitoumuksesta, ympäristösopimuksesta ja 5 §:ssä tarkoitettua muusta sopimuksesta voidaan luopua kesken niiden voimassaolokauden horisontaalasetuksen 2 artiklan

2 kohdassa tarkoitetuissa ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisten olosuhteiden tilanteissa.

Ympäristösopimus tai muu 5 §:ssä tarkoitettu sopimus voidaan purkaa, jos korvauksen saaja on salannut sopimuksen tekemiseen olennaisesti vaikuttavan seikan tai antanut sellaisesta olennaisesti virheellisen tiedon taikka jos hän tai maatalan myöhempi omistaja, jolle sopimus on siirretty, olennaisesti rikoo sopimusehtoja.

Takaisinperintään sovelletaan sitoumuksen tai sopimuksen lakatessa maatalouden tukien toimeenpanosta annettua lakia säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä sitoumuksesta tai sopimuksesta luopumisen edellytyksistä.

14 §

Ei-tuotannollisten investointien korvausta koskevan tukipäätöksen mukaisen oikeuden siirtäminen

Ei-tuotannollisten investointien korvausta koskevan päätöksen mukainen oikeus korvaukseen voidaan siirtää toiselle, jos korvauksen myöntämisen edellytykset täyttyvät ja siirron saaja täyttää mainitun korvauksen saajaa koskevat edellytykset.

15 §

Korvauksen epääminen ja alentaminen

Tässä laissa tarkoitettu sitoumus tai sopimus voidaan jättää hyväksymättä tai korvaus myöntämättä, jos korvauksen saamiseksi olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen muoto, joka ei vastaa asian varsinaista luonnetta tai tarkoitusta. Sitoumus tai sopimus voidaan jättää hyväksymättä myös, jos hakija on kesken sitoumus- tai sopimuskauden luopunut vastaavasta sitoumuksesta tai sopimuksesta eikä luopumisesta ole kulunut kahta vuotta.

Korvausta voidaan alentaa tai korvaus voidaan jättää maksamatta, jos Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää tai jos korvauksen saaja on jättänyt noudattamatta sitoumuksen tai sopimukseen perustuvia korvauksen ehtoja. Tehtävän vähennyksen mää-

rään vaikuttavat korvauksen ehtoja koskevan laiminlyönnin vakavuus, laajuus, kesto ja toistuvuus.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin korvauksen alentamisen ja epäämisen perusteista sekä tehtävän vähennyksen määrästä Euroopan unionin lainsäädännön edellyttämässä laajuudessa.

16 §

Asiakirjojen säilyttäminen

Korvauksen saajan on säilytettävä sellaiset tässä laissa tarkoitettujen korvauksen ehtoihin liittyvät asiakirjat, muistiinpanot ja todistukset, joita ei toimiteta korvauksen myöntävälle viranomaiselle, vähintään neljän vuoden ajan sitoumus- tai sopimuskauden päättymisestä, jos kyse on 5 tai 8 §:ssä tarkoitettua korvauksesta. Jos kyse on muusta tämän lain nojalla maksettavasta korvauksesta, korvauksen saajan on säilytettävä vastaavat asiakirjat neljä vuotta sen vuoden päättymisestä jolloin korvausta haettiin.

Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä asiakirjojen säilyttämisestä.

17 §

Korvauksen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä eräissä tilanteissa

Jos viljelijä tai tämän kanssa yritystoimintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu rangaistukseen rikoslain (39/1889) 17 luvun 14, 14 a tai 15 §:n mukaisesta eläinsuojelurikoksesta taikka viljelijä tai tämän kanssa yritystoimintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu rangaistukseen eläinsuojelulain (247/1996) 54 §:n mukaisesta rikkomuksesta sekä samalla määrätty rikoslain 17 luvun 23 §:n mukaiseen eläintenpitokieltoon, tämän lain nojalla myönnettävää eläinten pitoon perustuvaa korvausta ei myönnetä eikä makseta kyseisen eläinlajin osalta siltä sitoumus- tai sopimusvuodelta, jonka aikana teko on valvonnassa todettu. Eläinlajia ei myöskään huomioida eläinmäärää hehtaaria kohti koskevien tämän lain mukaisten korvausten eläintiheysvaatimusten laskennassa kyseisen vuoden osalta.

Jos viljelijä tai tämän kanssa yritystoimintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu eläintenpitokieltoon, tämän lain nojalla myönnettävää eläinten pitoon perustuvaa korvausta ei myönnetä eikä makseta kiellon kohteena olevasta eläinlajista eläintenpitokieltoaajalta eikä tekovuoden ja lainvoimaisen tuomion antamisen väliseltä ajalta. Eläinlajeja ei myöskään huomioida eläinmäärää hehtaaria kohti koskevien tämän lain mukaisten korvausten eläintiheysvaatimusten laskennassa kyseisen ajan osalta.

Tämän lain nojalla maksettavan eläinten pitoon perustuvan korvauksen maksatus on kyseessä olevan eläinlajin osalta keskeytettävä eikä kyseistä eläinlajeja huomioida laskettaessa eläinmäärää hehtaaria kohti koskevia tämän lain mukaisia korvausten eläintiheysvaatimuksia, jos edellä 1 momentissa tarkoitettua rikosta tai rikkomusta koskevassa asiassa on aloitettu syyteharkinta.

18 §

Tiedon antaminen seurantaan varten

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella, sekä kunnalla on oikeus saada korvauksen saajalta korvauksen seurantaan ja vaikuttavuuden arviointia varten tarpeelliset selvitykset ja seurantatiedot.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin selvitysten ja seurantatietojen sisällöstä.

19 §

Tekninen apu

Maaseutuasetuksen 51 artiklassa tarkoitettua teknisen avun käyttämisestä tässä laissa tarkoitettua tuen toimeenpanoon säädetään erikseen.

20 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annettu laki (1440/2006).

21 §

Siirtymäsäännös

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleeseen hakemukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat, luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain mukaiset maatalouden ympäristötuen erityistukisopimukset muunnetaan tämän lain mukaisiksi ympäristösitoumuksiksi, ympäristösopimuksiksi tai luonnonmukaista tuotantoa koskeviksi sitoumuksiksi, jos sopimukseen sisältyy ehto sopimuksen mukauttamisesta lainsäädäntömuutosten johdosta. Ympäristötuen erityistukisopimus lakkaa tällöin olemasta voimassa. Jos tuen saaja ei hyväksy muuntamista, erityistukisopimus raukeaa ilman tuensaajan velvollisuutta maksaa tuki takaisin.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa oleviin luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain mukaisiin ympäristötuen erityistukisopimuksiin, joihin ei sisälly ehtoa sopimuksen mukauttamisesta lainsäädäntömuutosten johdosta, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki**maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 1 §:n otsikon ruotsinkielinen sanamuoto ja 1 momentti, 6 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentin 1 ja 7 kohta, 11 §:n 1 momentin 6 kohta ja 12 §:n 2 momentin 2 kohta, sellaisena kuin niistä on 1 §:n 1 momentti laissa 40/2014, sekä

lisätään 8 §:n 1 momenttiin uusi 8 ja 9 kohta seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetussa laissa (193/2013), jäljempänä *suorien tukien laki*, tarkoitettujen tukien, maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001), jäljempänä *kansallisten tukien laki*, tarkoitettujen tukien sekä eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetussa laissa (/) tarkoitettuja tukia koskevan asian toimeenpanoon. Eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetussa laissa tarkoitettuun korvaukseen liittyvien ohjelmien ja varojen hallintointiin sovelletaan, mitä maaseudun kehittämisohjelmien hallinnoinnista annetussa laissa (27/2014) säädetään.

6 §

Maaseutuvirasto

Maaseutuvirasto tekee päätöksen kansallisten tukien lain 6 §:n 2 kohdassa tarkoitettusta kuljetusavustuksesta sekä eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 5 §:n mukaisesta ympäristökorvauksesta, kun

korvauksen perusteena on mainitun pykälän 7 momentissa tarkoitettu alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpitoa koskeva sopimus tai alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskeva sopimus. Asian käsittelyyn Maaseutuvirastossa sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään.

8 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen:

1) eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 5 §:ssä tarkoitettua ympäristökorvauksen myöntämisestä, jos korvauksen perusteena on mainitun pykälän 3 ja 5 momentissa tarkoitettu ympäristösopimus tai 6 momentissa tarkoitettu sopimus;

7) eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 10 §:ssä tarkoitettua maatalojen neuvonnan korvauksesta;

8) eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 8 §:ssä tarkoitettua luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta;

9) eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 9 §:ssä tarkoitettua ei-

tuotannollisten investointien korvauksen
myöntämisestä.

12 §

Viranomaisen alueellinen toimivalta

Edellä 1 momentista poiketen toimivaltainen on se viranomainen, jonka toimialueella:

11 §

Kunta

Kunta tekee päätöksen:

6) eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 5—7 §:n mukaisen korvauksen myöntämisestä, jollei toimivalta kuulu tämän lain 6 §:n 2 momentin mukaan Maaseutuvirastolle tai 8 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

2) sopimuksen kohteena oleva alue sijaitsee, jos ympäristösopimuksen hakija on eräistä ohjelmaperusteisista viljelijätuista annetun lain 5 §:n 5 momentissa tarkoitettu rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Tämän lain voimaantullessa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki**maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 34/2014, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia ei sovelleta maa- ja puutarhataloudelle myönnettävään Euroopan unionin kokonaan rahoittamaan suoraan tukeen, maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999), maatalouden rakennetuista an-

netun lain (1476/2007), porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000), kolttalain (253/1995), maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) tai eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain (/) perusteella maksettaviin tukiin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2014

Pääministeri

ALEXANDER STUBB

Maa- ja metsätalousministeri *Petteri Orpo*

2.

Laki**maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 1 §:n otsikon ruotsinkielinen sanamuoto ja 1 momentti, 6 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentin 1 ja 7 kohta, 11 §:n 1 momentin 6 kohta ja 12 §:n 2 momentin 2 kohta, sellaisena kuin niistä on 1 §:n 1 momentti laissa 40/2014, sekä

lisätään 8 §:n 1 momenttiin uusi 8 ja 9 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Lain soveltamisala

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetussa laissa (193/2013), jäljempänä *suorien tukien laki*, tarkoitettujen tukien, maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001), jäljempänä *kansallisten tukien laki*, tarkoitettujen tukien sekä luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetussa laissa (1440/2006), jäljempänä *linjan 2 -laki*, tarkoitettuja tukia koskevan asian toimeenpanoon. Linjan 2 -laissa tarkoitettuun tukeen liittyvien ohjelmien ja varojen hallinnointiin sovelletaan, mitä maaseudun kehittämissohjelmien hallinnoinnista annetussa laissa (27/2014) säädetään.

Tätä lakia sovelletaan Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetussa laissa (193/2013), jäljempänä *suorien tukien laki*, tarkoitettujen tukien, maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001), jäljempänä *kansallisten tukien laki*, tarkoitettujen tukien sekä *eräistä ohjelma-perusteisista viljelijäkorvauksista annetussa laissa (/)* tarkoitettuja tukia koskevan asian toimeenpanoon. *Eräistä ohjelma-perusteisista viljelijäkorvauksista annetussa laissa* tarkoitettuun korvaukseen liittyvien ohjelmien ja varojen hallinnointiin sovelletaan, mitä maaseudun kehittämissohjelmien hallinnoinnista annetussa laissa (27/2014) säädetään.

6 §

6 §

Maaseutuvirasto

Maaseutuvirasto

Maaseutuvirasto tekee päätöksen kansallisten tukien lain 6 §:n 2 kohdassa tarkoitettusta kuljetusavustuksesta. Asian käsittelyyn Maaseutuvirastossa sovelletaan, mitä tässä laissa

Maaseutuvirasto tekee päätöksen kansallisten tukien lain 6 §:n 2 kohdassa tarkoitettusta kuljetusavustuksesta *sekä eräistä ohjelma-perusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain*

säädetään.

5 §:n mukaisesta ympäristökorvauksesta, kun korvauksen perusteena on mainitun pykälän 7 momentissa tarkoitettu alkuperäiskasvien varmuuskokielmien ylläpitoa koskeva sopimus tai alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskeva sopimus. Asian käsittelyyn Maaseutuvirastossa sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään.

8 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen:

1) linjan 2 -lain 4 §:ssä tarkoitettusta maatalouden ympäristötuen erityistuen ja eituotannollisten investointien tuen myöntämisestä;

7) energiahallintapalveluihin myönnettävistä tuista.

11 §

Kunta

Kunta tekee päätöksen:

6) linjan 2 -lain 4 §:ssä tarkoitettun tuen myöntämisestä, jollei toimivalta kuulu tämän lain 8 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

8 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen:

1) eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 5 §:ssä tarkoitettun ympäristökorvauksen myöntämisestä, jos korvauksen perusteena on mainitun pykälän 3 ja 5 momentissa tarkoitettu ympäristösopimus tai 6 momentissa tarkoitettu sopimus;

7) eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 10 §:ssä tarkoitettusta maatalojen neuvonnan korvauksesta;

8) eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 8 §:ssä tarkoitettusta luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta;

9) eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 9 §:ssä tarkoitettun eituotannollisten investointien korvauksen myöntämisestä.

11 §

Kunta

Kunta tekee päätöksen:

6) eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 5–7 §:n mukaisen korvauksen myöntämisestä, jollei toimivalta kuulu tämän lain 6 §:n 2 momentin mukaan Maaseutuvirastolle tai 8 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

12 §

Viranomaisen alueellinen toimivalta

Edellä 1 momentista poiketen toimivaltainen on se viranomainen, jonka toimialueella:

2) sopimuksen kohteena oleva alue sijaitsee, jos maatalouden ympäristötuen erityistukisopimuksen hakija on linjan 2 -lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu rekisteröity yhdistys;

12 §

Viranomaisen alueellinen toimivalta

Edellä 1 momentista poiketen toimivaltainen on se viranomainen, jonka toimialueella:

2) sopimuksen kohteena oleva alue sijaitsee, jos *ympäristösopimuksen* hakija on *eräistä ohjelmaperusteisista viljelijätuista annetun lain 5 §:n 5 momentissa* tarkoitettu rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Tämän lain voimaantullessa vireillä oleviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki**maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 34/2014, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tätä lakia ei sovelleta maa- ja puutarhataloudelle myönnettävään Euroopan unionin kokonaan rahoittamaan suoraan tukeen, maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999), maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007), porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011), kolttalain (253/1995), maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) tai luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain (1440/2006) perusteella maksettaviin tukiin.

Tätä lakia ei sovelleta maa- ja puutarhataloudelle myönnettävään Euroopan unionin kokonaan rahoittamaan suoraan tukeen, maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999), maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007), porotalouden ja luontaiselinkeinojen *rahoituslain (45/2000)*, kolttalain (253/1995), maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) tai *eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain (/)* perusteella maksettaviin tukiin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .